

Handläggare:
Stefan Larsson Lindmark,
Misabeth Forsberg Uvemo,
Catharina Sackemark Larsson,
Gunilla Axenbo, Peter Fahlander,
Susannah Sjöberg, Somia Frej,
Malin Boman, Ingrid Olsson

Till
Utbildningsnämnden
2017-12-14

k

s

Verksamhetsplan 2018 för Utbildningsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2018 godkänns.
2. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av omslutningsförändringar motsvarande 1 552,3 mnkr, bilaga 2.
3. Ersättningar till skolor inom egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet godkänns, bilaga 5.
4. Verksamhetsförändringar godkänns enligt avsnitt 3.5.
5. Resultatenheter och anslagsenheter för 2018 godkänns enligt avsnitt 5 samt bilaga 2 och 3.
6. Modell för prissättning vid försäljning godkänns, bilaga 7.
7. Kostnader för köp från serviceförvaltningen fördelas ut till enheterna, bilaga 9.
8. Kostnader för it-system och systemförvaltning fördelas ut till enheterna baserat på elevantalet och antal anställda under höstterminen 2017, bilaga 10.
9. Plan för upphandling godkänns, bilaga 11.
10. System och plan för intern kontroll godkänns, bilaga 12.
11. Nämnden ansöker om medel inom ramen för stadens kompetensutvecklingsatsning, avsnitt 4.2 och bilaga 14 a-d.
12. Nämnden ansöker om medel för klimatinvesteringar, avsnitt 2 och bilaga 15 a-c.
13. Utbildningsnämnden ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att revidera riktlinjer för fristående förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem vad avser utbetalningstillfällen.
14. Verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
15. Beslutet justeras omedelbart.

Innehållsförteckning

Inledning	5
Likvärdighet och hållbar skolutveckling i ett växande Stockholm.....	5
Nämndens ansvar	6
Nämndens strategiska prioriteringar 2018	7
Befolkningsprognos 1-18 år	8
Ekonomiska förutsättningar	8
1. Ett Stockholm som håller samman.....	10
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor	10
Ökad inskrivningsgrad i förskoleverksamhet	11
Kvalitetsarbete	12
Kompetensförsörjning och rekrytering	13
Kompetensutveckling.....	13
Digitalisering i förskolan	14
Revidering av riktlinjer för övergångar från förskola till skola.....	14
Ökad likvärdighet	15
System för systematiskt kvalitetsarbete	16
Utveckling av undervisning och utbildning	17
Digitalisering för lärande	20
Kompetensutveckling och karriärmöjligheter.....	22
Förskoleklass	22
Fritidshem och fritidsklubb	23
En skola för alla - ett inkluderande perspektiv.....	23
Nyanlända elever.....	25
Studie- och yrkesvägledning.....	26
Söka skola.....	26
Insyn och kommunikation med fristående anordnare.....	27
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla.....	30
Förebyggande ungdoms- och fritidsarbete.....	30
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	31
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	32
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande.....	33
2. Ett klimatsmart Stockholm	35
2.1 Energianvändningen är hållbar	35
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade.....	35
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	36
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva.....	36
2.5 Stockholms miljö är giftfri	37
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund.....	38
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	39
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	39
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	41
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet.....	44
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	44

Lokalplanering och utbyggnad	44
Aktuella verksamhetsförändringar.....	48
Månadsvis utbetalning av ersättning till fristående förskoleverksamhet med mera samt till fristående fritidshemsverksamhet	49
EU-riktlinjer	49
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	50
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	50
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	51
Attraktiv arbetsgivare.....	51
Rekrytering	52
Stöd till verksamheten för minskad administration.....	53
Kompetenta och engagerande chefer i förskola och skola	54
Arbetsmiljö	55
Lika rättigheter och lika möjligheter	55
Heltid och tryggare anställningar	56
Lön som verktyg för verksamhetsutveckling.....	56
Kompetenta och engagerade medarbetare	56
Ansökan om medel ur stadens kompetensutvecklingsåtgärd	57
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.....	58
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.....	60
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld.....	60
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	61
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande	61
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning.....	62
5. Uppföljning av ekonomi	64
Nämndens ekonomiska förutsättningar	64
Förskola	67
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	68
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	73
Nämnd och övergripande administration	77
Investeringar	77
Resultatenheter och anslagsenheter	77
Omslutningsförändringar	78
Intern kontroll	78
Synpunkter och klagomål.....	79
Övrigt	79

Bilagor

- Bilaga 1 Schablonggrundande samt interkommunala barn och elever 2018
- Bilaga 2 Obligatoriska bilagor
- Bilaga 3 Anslagsenheter
- Bilaga 4 Kommunala grund- och gymnasieskolor
- Bilaga 5 Ersättningar till skolor i egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet
- Bilaga 6 Regler för resultatenheter
- Bilaga 7 Modell för prissättning av tjänster från avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa
- Bilaga 8 a och 8 b Riktlinjer samt fördelning av investeringsmedel
- Bilaga 9 Prislista serviceförvaltningen
- Bilaga 10 Prislista it
- Bilaga 11 Plan för upphandling
- Bilaga 12 System för intern kontroll samt internkontrollplan och väsentlighets- och riskanalys
- Bilaga 13 Lokalprojekt med hyreskostnader som faller ut 2018
- Bilaga 14 a, b, c och d Ansökningar om medel inom ramen för stadens kompetensutvecklingsåtgärder, i prioritetsordning
- Bilaga 15 a, b och c Ansökningar om medel inom ramen för klimatinvesteringar
- Bilaga 16 Pågående och planerade digitaliseringsprojekt
- Bilaga 17 Organisationskiss
- Bilaga 18 Om samverkan med mera, enligt direktiv i kommunfullmäktiges budget 2018

Inledning

Likvärdighet och hållbar skolutveckling i ett växande Stockholm

Likvärdighet är en nyckelfråga för en rättvis och hållbar stad. I Stockholm bedrivs därför ett aktivt och långsiktigt arbete för att motverka skillnader och öka likvärdigheten så att alla elever ska få bästa möjliga förutsättningar för lärande och utveckling. Alla familjer vill att deras barn och ungdomar ska lyckas och må bra.

Alla människor är unika och behöver olika stöd och stimulans för att lära och utvecklas. Därför ska skolan kompensera för bakgrundsfaktorer som forskningen visar annars kan påverka kunskapsutvecklingen. Det kan handla om föräldrars utbildningsnivå, att familjen har försörjningsstöd eller att eleven är ny i Sverige. Förvaltningen arbetar för att fördela resurser mellan enheter med olika förutsättningar, men också på individnivå för att möta varje elevs behov med rätt kompetens. Även elever med hög studietakt ska få stimulans, stöd och utmaningar för att nå så långt som möjligt.

Elevernas måluppfyllelse och skolornas resultat ska förbättras i hela staden. Förvaltningen arbetar strukturerat och förebyggande för att identifiera skolor i behov av stöd genom dialog, datainsamling, analys och löpande insatser under hela året. Genom att regelbundet följa upp indikatorer över utvecklingen i respektive stadsdelsnämndsområde och för varje skola, sätts rätt åtgärder in vid en negativ resultatutveckling. Varje chefsnivå har ett ansvar att vidta åtgärder och att tidigt signalera vid en negativ utveckling av skolans resultat. Resultatdialoger håller samman det systematiska kvalitetsarbetet. Alla yrkesgrupper inom utbildningsförvaltningen har ett ansvar för att utveckla och systematiskt förbättra verksamheterna för att göra det möjligt för alla elever att nå sina mål.

Arbetet ska ta avstamp i vetenskap och beprövad erfarenhet. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete leder och utvecklar varje chef sin verksamhet utifrån stadens vision. Medarbetarna är den viktigaste resursen i Stockholms förskolor och skolor. De är både förebilder och ledare för barn och elever. Ledarskapet på alla nivåer ska skapa förutsättningar för goda kunskapsresultat och ett positivt och utvecklande arbetsklimate med demokratiska arbetsformer.

Antalet elever och medarbetare i stadens skolor ökar för varje år. Kapaciteten ökas genom att nya skolor byggs varje år och genom utbyggnad, provisoriska skollokaler och inhyrning.

Växande elevkullar och kommande pensionsavgångar gör att Stockholms stad har skapat tydliga strategier för att behålla, utveckla och rekrytera medarbetare samt chefer. Medarbetarna erbjuds kompetensutveckling, god löneutveckling, karriärmöjligheter, forskarsatsningar och kollegialt lärande i nätverk. Det stärker medarbetarnas utvecklingsmöjligheter, bidrar till att fler vill bli lärare och lockar nytexaminerade lärare att söka arbete i Stockholms stad.

Stockholm ska vara socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart och arbeta för jämställdhet och likabehandling. Stockholm satsar på ett forskningsbaserat utvecklings- och

förbättringsarbete. Hållbar skolutveckling kräver både tid, kompetens, motivation och uthållighet. Det finns inte en modell som passar överallt utan utvecklingsinsatser måste skraddarsys utifrån en noggrann analys av varje verksamhets behov och förutsättningar.

Utbildningsförvaltningen arbetar för en skola som effektivt stödjer elevernas lärande och medarbetarnas kompetensutveckling. Arbetet ska fortsätta med att bygga upp och etablera en organisation och ett arbetssätt som stödjer digitaliseringen av verksamheten och som har förmåga att lyssna in och möta verksamheternas behov.

I läroplaner och andra styrdokument finns hållbarhetsmål som skolan ska leva upp till. Ett lärande för hållbar utveckling karaktäriseras av:

- demokratiska arbetssätt
- kritiska förhållningssätt
- ämnesövergripande samarbeten
- en mångfald av pedagogiska metoder och
- delaktighet och inflytande från eleverna

Undervisningen ska förbereda eleverna på ett aktivt deltagande i samhället och utveckla deras förmåga att ta personligt ansvar.

Nämndens ansvar

Utbildningsnämnden ansvarar för drift och utveckling av kommunal verksamhet inom förskoleklass, grundskola, fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Utbildningsnämnden ansvarar också för att i nära samverkan med stadsdelsnämnderna hantera frågor som är stadsgemensamma för förskolorna. Utbildningsnämnden ansvarar tillsammans med kommunstyrelsen för ärenden om riktlinjer, principer, policydokument och uppföljning av förskoleverksamhet. Nämnden ansvarar också för systemförvaltning av kösystemet inom förskolan.

Utbildningsnämnden ansvarar för fristående verksamhet utifrån det ansvar kommunen har enligt lag. För fristående förskolor och pedagogisk omsorg omfattar detta bland annat tillståndsgivning, tillsyn samt hantering av anmälningar, synpunkter och klagomål. Utbildningsnämnden följer hur fristående skolor utvecklas liksom kunskapsutvecklingen för stadens elever som går i fristående skolor. Nämnden ansvarar för branschråd inom förskola och grundskola.

Utbildningsnämnden ansvarar för tillståndsprövning för och insyn i fristående verksamhetsutövare av barnomsorg på obekvämt arbetstid. Utbildningsnämnden ansvarar också för att handlägga och fatta beslut som gäller vårdnadshavares ansökningar om omsorg på obekvämt arbetstid för barn i förskola och skola oavsett regiform.

Nämndens strategiska prioriteringar 2018

De strategiska och prioriterade områdena för utbildningsnämnden är följande:

- Alla barns och ungdomars lärande, kunskapsutveckling och resultat i en trygg miljö
- Ökad likvärdighet
- Kompetensförsörjning
- Skolutbyggnad
- Samverkan och samarbete
- Ekonomi och effektivitet

All verksamhet bedrivs med barnen och ungdomarna i centrum och en god samverkan med deras vårdnadshavare är avgörande för att nå framgång. Förvaltningen intensifierar under året arbetet för att öka likvärdigheten och förstärka det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan och skolan. Alla stockholmare ska kunna lita på att de kommunala skolorna har god kvalitet. Därför behöver alla processer som förvaltningen initierar och driver leda till att skillnaderna minskas i stadens skolor och leda till ökad måluppfyllelse för eleverna oavsett bakgrund. För att åstadkomma en god kunskapsutveckling för alla elever ska förvaltningen stärka samverkan med andra förvaltningar, myndigheter och civilsamhället, inte minst i socioekonomiskt svaga områden. Samarbete inom förvaltningen och mellan skolor och rektorer ska främjas – övergången mellan grundskola och gymnasieskola ska vara välfungerande. Alla kommunala skolor ska också ha ett aktivt och förtroendefullt samarbete med respektive stadsdelsförvaltning, framförallt när det gäller övergången mellan förskola och skola samt med socialtjänst och fritidsverksamhet för att möta elevers behov. Digitalisering ska genomgående användas som ett verktyg för att utveckla lärandet.

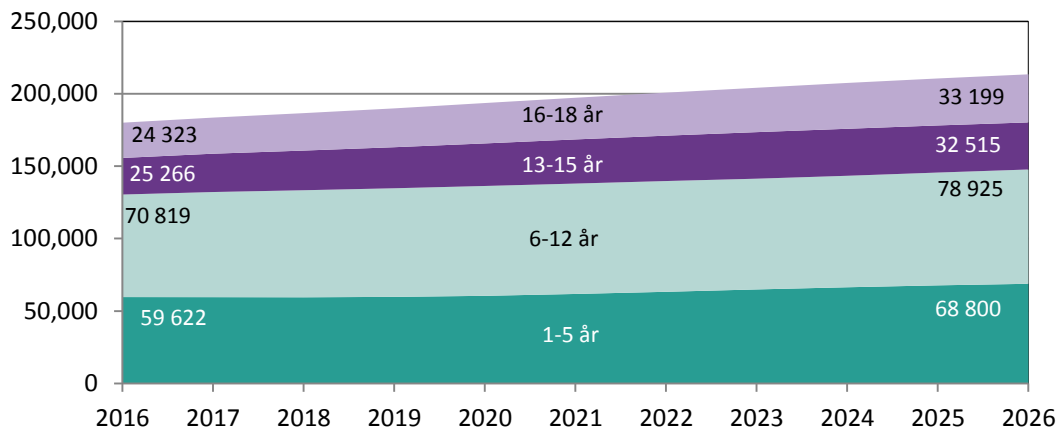
Förvaltningen har för *förskolan* särskilt prioriterat att få fler barn inskrivna i förskoleverksamhet, förbättra möjligheterna att rekrytera, behålla och utveckla personal och chefer samt att erbjuda stadsövergripande kompetensutvecklingsinsatser. Inom *grundskolan* prioriteras att öka måluppfyllelsen, det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet, mottagande och undervisning av nyanlända elever samt kvaliteten i fritidshemmet. För *gymnasieskolan* prioriteras att öka måluppfyllelsen, det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet, mottagande och utbildning inom språkintröduktion för nyanlända elever, gymnasieutbyggnaden och fördjupad samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen.

Ett nytt skolprogram har tagits fram, som ska fungera som en gemensam utgångspunkt för stadens skolor och förskolor. Programmet, som sammanfattar några viktiga utgångspunkter, utmaningar och värderingar, har tagits fram i en process där medarbetare, chefer, förskolebarn och elever har medverkat. Efter beslut i kommunfullmäktige, ska skolprogrammet under våren 2018 förankras i verksamheten. Ett material tas fram som underlättar för chefer inom skola och förskola att arbeta med implementeringen av skolprogrammet.

Den verksamhet och de mål som beskrivs i detta dokument har tagits fram med beaktande av barnkonventionens vägledande principer och övriga artiklar.

Befolkningsprognos 1-18 år

Befolkningen i åldrarna 1-18 år fortsätter att öka. År 2026 bedöms det bo 213 400 personer i åldrarna 1-18 år i staden, en total ökning jämfört med dagens nivå med 33 400 personer (19 procent). Under perioden är ökningen särskilt kraftig för gymnasieåldrarna 16-18 år, där ökningen beräknas till drygt 8 900 personer (36 procent). Elevantal 2018 finns i bilaga 1.

(Källa: Ods områdesdatasystem (2016-12-31) & Sweco befolkningsprognos 2017)

Ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges budgetram för utbildningsnämnden uppgår till 18 705,6 mnkr på kostnadssidan och 601,9 mnkr på intäktssidan, netto 18 103,7 mnkr. Budgeten för investeringar uppgår till 135,0 mnkr.

Budgeten innebär en nettoökning med 919,7 mnkr jämfört med 2017, varav 482,6 mnkr avser volymförändringar. I budgeten ingår ett generellt effektiviseringskrav om 177,6 mnkr, vilket motsvarar cirka 1,0 procent av nettobudgeten.

Förändringen i utbildningsnämndens budgetram 2018, jämfört med budget 2017, beror främst på ökade prestationsersättningar då antal elever ökar och på höjda schablonbelopp från kommunfullmäktige. Schablonerna höjs med 3,0 procent för förskola och 2,5 procent för fritidshem, fritidsklubb, grundskola åk F-9, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Inom grundskolans grundschablon finns en satsning på lärarassistenter och studiepedagoger om 30 mnkr. I grundskolans strukturtillägg ingår en satsning på lönetillägg för lärare i grundskolor med högt socioekonomiskt index om 13 mnkr.

Kommunfullmäktiges budget grundas på barn- och elevantal i de olika verksamheterna våren 2017. Budget till utbildningsnämnden fördelas med schabloner och med anslag, som är specifika belopp riktade till olika ändamål. Schablonen avser att täcka merparten av kostnaderna i verksamheten.

I kommunfullmäktiges budget beräknas följande förändring av antalet schablonggrundande elever ske mellan 2017 och 2018:

- förskolan ökar med cirka 300 barn
- fritidshem ökar med cirka 2 100 elever
- grundskolan ökar med cirka 2 900 elever
- grundsärskolan ökar med cirka 45 elever
- gymnasieskolan ökar med cirka 300 elever
- gymnasiesärskolan ökar med cirka 15 elever

Prestationsförändringar (ändringar i barn- och elevantal) som beräknas påverka budgeten anges i månads- och tertialrapporter till kommunstyrelsen under året.

Jämfört med kommunfullmäktiges budget 2018 beräknas antalet stockholmsbarn i verksamhetsplanen enligt följande sammanställning, vilket motsvarar en ytterligare prestationsökning med cirka 430 mnkr:

Antal elever per verksamhet	KF 2018	VP 2018	Differens
Förskola, fristående	20 733	20 600	-133
Fritidshem	40 686	41 556	870
Fritidsklubb	12 879	14 082	1 203
Grundskola åk F-9	94 556	98 714	4 158
Grundsärskola	902	917	15
Gymnasieskola	27 064	27 580	516
Gymnasiesärskola	416	419	3

Mer detaljerade uppgifter kring antal schablonggrundande barn och elever finns i bilaga 1. Bilaga 2 innehåller av stadsledningskontoret särskilt efterfrågade budgetuppgifter. Samtliga grund- och gymnasieskolor framgår i bilaga 4.

Budget per verksamhetsområde 2018 samt jämförelse med 2016 och 2017

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2016	Justerad budget 2017	Prognos oktober 2017	Budget 2018
Förskola	2 411,2	2 536,7	2 499,5	2 579,0
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	11 190,0	11 463,6	11 507,7	12 158,9
<i>varav Grundskola inklusive fritidshem</i>	10 912,3	11 083,6	11 118,1	11 752,7
<i>varav Grundsärskola</i>	277,7	380,0	389,6	406,2
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	2 791,8	2 875,5	2 870,6	2 997,5
<i>varav Gymnasieskola</i>	2 594,5	2 694,6	2 654,3	2 811,3
<i>varav Gymnasiesärskola</i>	197,3	180,9	216,3	186,2
Nämnd och övergripande administration	277,3	359,3	309,2	368,3
Summa drift netto	16 670,3	17 235,1	17 187,0	18 103,7
Investeringar	127,4	110,0	110,0	135,0

*Prestationsförändringar för 2017 som i prognos oktober 2017 uppgår till 490 mnkr, ingår inte i justerad budget för 2017.

I avsnitt 5 beskrivs ekonomiska förutsättningar för respektive verksamhetsområde.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Andel elever i årskurs 6 som uppnått målen i alla ämnen	81,5 %	84 %	84 %	År
 Andel elever i årskurs 8 som känner sig trygga i skolan	84 %	87 %	87 %	År
 Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen	78,3 %	80 %	80 %	År
 Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyinvandrade och elever med okänd bakgrund	92,3 %	93 %	93%	År
 Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	--	35 %	41 %	Tertial
 Andel gymnasieelever som slutfört utbildningen inom tre år (Avser elever på nationellt program)	--	74 %	74%	År
 Andel gymnasieelever som är trygga i skolan	88 %	95 %	95 %	År
 Andel nöjda föräldrar	90 %	90 %	90 %	År
 Antal barn per grupp	--	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	--	4,9	4,9	Tertial
 Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten (2-5 år)	--	96 %	96 %	År

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden och i samråd med berörda stadsdelsnämnder utarbeta en modell för skolsociala stödteam	2018-01-01	2018-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp tillämpningen av förskolans socioekonomiska tillägg i stadens resursfördelningsmodell samt göra en kartläggning av nuvarande hantering och bedömningar av ansökningar om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska genomföra ett pilotprojekt för att förstärka fritidsklubbsverksamhetens roll i skolor med högt socioekonomiskt index i syfte att höja kunskapsresultaten och kompensera för elevernas olika förutsättningar	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska genomföra ett pilotprojekt på tre till fem grundskolor med högt socioekonomiskt index och låga resultat där delar av det socioekonomiska tilläggsbeloppet styrs och följs upp som ett lönetillägg, i syfte att attrahera lärare till dessa skolor	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna arbeta för att förbättra vägledning inför val av förskoleklass samt revidera riktlinjerna för övergång från förskola till skola i enlighet med skolprogrammet	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen ta fram ett mått som visar på skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling (så kallat added value-mått)	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen ta fram koncept för gymnasialt pedagogikcollege och teknikcollege utifrån erfarenheterna från stadens vård- och omsorgscollege	2018-01-01	2018-12-31

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med Stockholm IT Region utreda förutsättningarna för att utse en demoskola där digitala verktyg och tekniska lösningar kan utvecklas för undervisningen	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden utforma en modell för att, i samverkan med arbetsgivare, hitta och tillhandahålla praktik- och praoplatser för elever i stadens grund- och gymnasieskolor. Särskilt fokus ska läggas på bristyrkesområden	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska se över stödet till skolledare och lärare samt föreslå åtgärder för att skapa ökad studiero och trygghet	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska skapa ett lärarnätverk inom programmering med syfte att öka det kollegiala lärandet. Nätverket ska vända sig till samtliga skolformer	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska säkerställa att samtliga professioner inom elevhälsan finns fysiskt representerade i grundskolans och gymnasieskolans elevhälsoteam	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska ta fram riktlinjer för övergångar mellan grundskola och gymnasieskola i enlighet med skolprogrammet	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska tillse att stadens grundskolor har rutiner för hur de ska ta emot och bemöta elever som är inskrivna i särskolan	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska under året genomföra ett pilotprojekt med lärarassistenter och studiepedagoger samt i samråd med kommunstyrelsen ta fram en strategi för kompletterande kompetenser inom skolan med syfte att öka förutsättningarna för att legitimerade lärare ska få mer tid för undervisning	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska uppdatera riktlinjerna för fritidsklubbar i syfte att skapa en mer likvärdig fritidsverksamhet med hög kvalitet över hela staden	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska utveckla behovsanalyserna i syfte att erbjuda ett attraktivt grundskoleutbud för att alla elever ska kunna välja en skola nära hemmet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

1.1.0 Alla barn i förskola lär och utvecklas i en trygg och pedagogisk miljö

Förväntat resultat

Stockholms barn får en förskoleverksamhet av god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

Alla förskolebarn ska ha tillgång till en förskola med god kvalitet nära hemmet. Den långsiktiga effekten av förvaltningens arbete med samordning, uppföljning, tillsyn och utveckling är att det ska bidra till en likvärdig förskola och pedagogisk omsorg med hög kvalitet för alla barn. Förvaltningen kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna att prioritera de nedanstående områdena under 2018.

Ökad inskrivningsgrad i förskoleverksamhet

Förskolans pedagogiska verksamhet utrustar barnen med väsentliga förmågor, kunskaper och sociala färdigheter. En förskola av god kvalitet ger barnen bättre förutsättningar att nå målen för sin utbildning och att trivas i skolan. Barn som deltar kontinuerligt i förskolan förbättrar sitt lärande och sin språkliga utveckling.

Utbildningsnämnden ska i sin samordnande roll samverka med stadsdelsnämnderna i arbetet med att öka andelen inskrivna barn i områden med lägst andel inskrivna och med att öka kunskapen om varför vissa vårdnadshavare inte väljer att låta barnen gå i förskola samt hur den faktiska närvaron ser ut bland inskrivna barn främst i socioekonomiskt svaga områden.

Resultatet och förslag till åtgärder i förvaltningens utredning från 2017 om introduktionsförskola och en ökad inskrivningsgrad kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet i samverkan med stadsdelsnämnderna.

Kvalitetsarbete

Förvaltningen tar under 2018 för första gången fram en Förskolerapport. Syftet med rapporten är att på ett överskådligt och lättillgängligt sätt redovisa en samlad lägesbeskrivning gällande förskoleverksamheten i staden, både i egen regi och fristående verksamheter. Det finns idag olika rapporter, indikatorer, nyckeltal med mera som var för sig ger en svårbedömd bild av den totala kvaliteten i stadens verksamhet oavsett regiform.

Rapporten möjliggör såväl jämförelser över tid som jämförelser mellan olika delar av staden. Detta genererar i sin tur en möjlighet att utarbeta tidsserier och prognoser, samlade analyser av utvecklingen i staden och även fördjupade analyser av teman som framstår som särskilt angelägna. På det sättet kan Förskolerapporten utgöra ett viktigt underlag till kommunfullmäktige och kan även bidra till det systematiska kvalitetsarbetet på såväl stadsövergripande som stadsdelsförvaltningsnivå.

Utvärdering av kommunal förskola

Utvärdering av kommunal förskola ska främst vara kvalitetsstödande och verksamhetsutvecklande på stadsdelsförvaltnings- och förskolenivå. Inriktning och syfte med utvärderingen har arbetats fram i samverkan med stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningen kommer 2018 att utvärdera hur förskollärare tar ansvar för undervisningen i förskolan samt vilka förutsättningar förskolechefen skapar för detta. Resultatet från utvärderingen ska främst stödja det systematiska kvalitetsarbetet och det pedagogiska ledarskapet i förskolan.

Tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Förvaltningen har utvecklat tillsynen över de verksamheter som har fått godkännande/rätt till bidrag genom att införa digital egenkontroll som alla fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg redovisar en gång per år. I egenkontrollen redovisas bland annat andel legitimerade förskollärare, personaltäthet och ramöppettiderna. Resultaten från egenkontrollen kommer att utgöra en del av underlaget för förvaltningens tillsynsarbete under 2018.

Under 2018 planerar förvaltningen att genomföra tillsyn i cirka 130 verksamheter – cirka 80 förskolor och 50 pedagogisk omsorg. Det innebär att alla fristående förskolor och all enskilt driven pedagogisk omsorg fått tillsyn efter revideringarna av skollagen 2011.

I tillsynen kontrollerar förvaltningen bland annat att andelen förskollärare i de fristående verksamheterna är tillräckligt hög för att säkerställa en kvalitativ undervisning, att de följer Stockholms stads ramöppettider och att det finns alternativ verksamhet då verksamheten har stängt. I tillsynen ingår också att säkerställa att de fristående förskolorna har rutiner för att stärka barns språkutveckling och stödja barns flerspråkighet.

Inom ramen för tillsynsverksamheten kommer förvaltningen att fortsätta det påbörjade arbetet med att utveckla rådgivning och vägledning till de fristående förskolor och pedagogisk omsorg där tillsynen visar på brister i verksamheten. Under 2018 kommer förvaltningen att prioritera råd och vägledning för anordnare av pedagogisk omsorg.

Kompetensförsörjning och rekrytering

Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att arbeta med stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering och kompetensutveckling för förskollärare.

Förvaltningen har tillsammans med stadsdelsförvaltningarna identifierat följande områden som avgörande för att rekrytera och behålla barnskötare och förskollärare:

- Säkerställa en god och likvärdig introduktion av förskolans personal
- Tydliggöra karriärvägar och möjligheter till professionsutveckling
- Ta fram en handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare
- Vidareutbildning av barnskötare till förskollärare
- Säkerställa behovet av barnskötareutbildningar för tillsvidareanställd personal utan pedagogisk grundutbildning.
- Stärka förskolechefens ledarskap för lärande
- Utveckla ledarskapsprogram i syfte att möta rekryteringsbehovet av förskolechefer.

Insatser för kompetensförsörjning beskrivs närmare under mål 3.1 och 4.2.

Förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare

En handlingsplan ska tas fram för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare, i samråd med kommunstyrelsen. En viktig del i handlingsplanen är hur förskolan kan organisera sin ledningsorganisation för att främja det närvarande samt pedagogiska ledarskapet.

Kompetensutveckling

Förskolans läroplan kommer att revideras under 2018 och centrala begrepp som till exempel undervisning, omsorg och digitalisering kommer att förtydligas. Utbildningsförvaltningen kommer tillsammans med stadsdelsförvaltningarna att genomföra kompetensutvecklingsinsatser riktade till chefer och ledare inom stadens förskolor då den reviderade läroplanen, och även det kommande skolprogrammet, ska implementeras.

Förvaltningen kommer också att påbörja planeringsarbetet inför Förskolesummit 2019. Konferensen ska möjliggöra meningsskapande möten mellan forskare och praktiker som verkar för förskolans uppdrag och utveckling, och bidra till att verksamhetsutvecklingen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Utbildningsförvaltningen kommer även fortsatt att erbjuda fortbildning om modersmålsstöd och flerspråkighet för kommunala och fristående förskolor.

Förvaltningen kommer tillsammans med representanter från stadsdelsförvaltningarna att samordna förskolans föreläsningar och deltagande i SETT-mässan 2018, då en av dagarna har fokus på användandet av digitala verktyg i förskolan.

Digitalisering i förskolan

Digitalisering skapar förutsättningar för nya arbetssätt och förändrade beteenden i förskolan. It är en resurs för barnens lärande och det ställer krav på utveckling av de pedagogiska metoderna. Goda exempel i Stockholms stads förskolor ska uppmärksammas och spridas.

Utbildningsnämnden har ett övergripande ansvar för samordningen och genomförandet av digitaliseringen i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen. Under 2018 kommer system för närvaro/frånvaro, pedagogiska verktyg och kommunikation mellan förskola och hem att införas i stadens förskolor inom ramen för Skolplattformen. Systemen kommer att införas successivt med tre till fyra stadsdelsförvaltningar per kvartal. Förvaltningen kommer genom Mediateket att utbilda cirka 1 200 nyckelpersoner i förskolan i de olika systemen under 2018.

Förvaltningen ska vara en samordnande resurs i frågor som rör verksamhetssystem i förskolan. Under 2018 kommer utbildningsförvaltningen att samordna förvaltningen av det nya barn- och elevregistret, BER, för att säkerställa en likvärdig hantering över staden.

Nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna under året utveckla arbetet med det kollegiala lärandet kring programmering i förskolan. En nulägesanalys ska genomföras med syfte att se vilka insatser som behöver göras. Förvaltningen samordnar nätverk om programmering inom och mellan stadsdelsförvaltningar/förskoleenheter.

Förskolans målbild för digitalisering kommer att följas upp bland annat genom förskoleundersökningen, medarbetarenkäten, en riktad enkätundersökning till stadens förskolechefer och den webbaserade kvalitetsindikatorn i förskolan.

Revidering av riktlinjer för övergångar från förskola till skola

Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna arbeta för att förbättra vägledning inför val av förskoleklass samt revidera riktlinjerna för övergång från förskola till skola i enlighet med skolprogrammet och gällande styrdokument.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna förenkla informationsöverföring om stödinsatser mellan förskola och skola för att främja tidiga insatser i skolan	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

1.1.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Utbildning och undervisning utgår alltid från läroplanernas mål och kunskapskrav respektive examensmålen och ämnesplanernas kunskapskrav samt från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Alla lärare är engagerade och kompetenta, och planerar undervisningen gemensamt. Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot, är delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Återkopplingen till eleverna är en central del i undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer för att utveckla verksamheten.

Ökad likvärdighet

En stor utmaning för förvaltningen är att öka likvärdigheten mellan skolor, både när det gäller förutsättningar och förmåga att uppnå goda resultat. Förvaltningen har sedan många år kunnat konstatera att staden och dess skolor är starkt segregerade utifrån socioekonomiska förutsättningar till följd av bostadssegregation och det fria skolvalet. Utmaningen är att försöka arbeta mot segregationens mekanismer, utifrån boendemiljö och i utbildningssystemet, och inte bara arbeta för att hantera segregationens konsekvenser.

Skolan är en del av samhället och är beroende av samhällsbygget i stort, och förvaltningen ska fortsätta arbeta för att försöka skapa mer heterogena elevsammansättningar i skolorna. Lagstiftning inom området påverkar möjligheterna, men det finns utvecklingsmöjligheter. Beslutet att förlägga förberedelseklasser för nyanlända elever i årskurs 7-9 till innerstaden och närförort är ett steg i denna riktning. Förvaltningen behöver fortsätta att överväga alternativ när det till exempel gäller hur skolorganisationen ska se ut, hur och var nya skolor ska byggas och inom ramen för Söka skola utreda möjligheter för att systematiskt skapa mer heterogena elevsammansättningar, och därmed öka likvärdigheten mellan skolor i staden.

Förvaltningens strategi för att minska skolsegregationen och skapa förutsättningar för en likvärdig gymnasieutbildning för alla elever i staden är att utöka antalet gymnasieplatser i innerstaden och sträva efter att erbjuda ett allsidigt utbud av program som möter elevers skilda behov.

Förvaltningen fortsätter att fokusera på de prioriterade områdena elevhälsa, mottagande och undervisning av nyanlända elever, kvaliteten i fritidshemmet, skapa sömlösa övergångar mellan de olika skolformerna, samt digitalisering som ett verktyg för att utveckla lärandet. Denna strategi anser förvaltningen kommer att gynna alla elever, i synnerhet elever i socioekonomiskt svaga områden, vilket gäller såväl pojkars som flickors måluppfyllelse. Förvaltningen ska i större utsträckning i nära samverkan med skolor genomföra samordnade och långsiktiga utvecklingsinsatser på de skolor som är i behov av detta, och bland dessa särskilt prioritera de grundskolor som har ett högt socioekonomiskt index. Samverkan och

dialog med vårdnadshavare ska stärkas eftersom detta utgör en viktig grund för elevers möjlighet till god kunskapsutveckling.

För att tidigt fånga upp alla elever som riskerar att inte uppnå målen ska förvaltningen ge i uppdrag till skolorna att redovisa uppföljningar och insätta stödåtgärder på individnivå för dessa elever.

System för systematiskt kvalitetsarbete

För att skapa mer likvärdiga skolor och för ökad måluppfyllelse ska det systematiska kvalitetsarbetet fortsatt prioriteras och utvecklas på alla nivåer. Det systematiska kvalitetsarbetet med planering, genomförande, uppföljning och analys utgör kärnan i allt förbättringsarbete. Ett arbetssätt grundat i vetenskap och beprövad erfarenhet med reflektion och analys ska prägla arbetet på samtliga nivåer. Genom ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete säkrar förvaltningen att alla skolor ges det stöd de behöver för att kunna nå målen.

Skolresultaten och den pedagogiska utvecklingen i skolorna är beroende av ledarskapet och styrkedjan från huvudman till rektorer och skolledare. Rektorerna har ansvaret för skolornas kvalitetsarbete och elevernas resultatutveckling och ska ges förutsättningar att leda en pedagogisk verksamhet. Den viktigaste delen i ett fungerande kvalitetsarbete är att skolan gör en analys av den egna verksamheten och resultaten, relaterar detta till de mål skolan ska uppnå samt sätter in de förbättringsåtgärder som behövs.

Skolornas systematiska kvalitetsarbete följs upp i de resultatdialoger mellan rektorerna och grundskole- och gymnasiecheferna, som är grunden för förvaltningens styrning av och stöd till skolorna.

Ett viktigt underlag för resultatdialoger är resultatet av olika uppföljningar och utvärderingar. Underlagen för resultatdialogerna ses kontinuerligt över, dels för att öka kontinuiteten i dem och dels för att stärka samband och styrning mellan olika nivåer i organisationen. Formerna för gymnasieskolans planerings- och uppföljningsprocess utvecklas särskilt, i syfte att öka delaktigheten och framförhållningen i förvaltningens processer och att stärka kopplingen till skolenheterna.

Under 2018 utvecklas förvaltningens system för uppföljning av och stöd till alla skolor. Systemet koordinerar informationen om skolorna till grundskole- och gymnasiecheferna och förser dessa med grundläggande analyser. Systemet för uppföljning och stöd, liksom det stödmaterial som är framtaget för att stödja kvaliteten i skolornas systematiska kvalitetsarbete, förbättrar förutsättningarna för genomförande av resultatdialoger av hög kvalitet.

Det huvudsakliga syftet med resultatdialogerna är att identifiera skolornas framgångsfaktorer och utvecklingsområden. I dialogen identifieras även behovet av stöd från central förvaltning i form av exempelvis grundskole- och gymnasieutvärderare, PRIO Stockholm, analysstöd, lärarcoacher och fritidshemssamordnare. För att utveckla skolornas systematiska kvalitets-

arbete finns också kompetensutveckling genom chefsprogrammet och kollegialt utbyte rektorer och skolor emellan, samt övrigt stöd inom personal- och ekonomifrågor.

Förvaltningen skapar under året en modell för uppföljning av skolors resultat genom ett framtaget ”value added”-mått (det vill säga ett mått enligt en mervärdesmodell). Det ska visa hur skolorna bidrar till elevernas kunskapsutveckling och har till syfte att förbättra förutsättningarna för uppföljning av kunskapsresultat och måluppfyllelse.

Utbildningsförvaltningen fortsätter att utveckla Beslutsstöd (tidigare LIS) till ett fungerande verktyg för information och för analys av utbildningsstatistik. Verktöget ska ge skolor och central förvaltning möjligheter att följa, systematisera och analysera resultaten för varje skola utifrån väl underbyggda beslutsunderlag. Utbildningsförvaltningens programkontor ska koordinera och stödja förvaltningens större utvecklingsprojekt och -insatser för att säkra god effektivitet i genomförandet av utvecklingsarbete. Den nyinrättade digitala kunskapsbanken utnyttjas för att förbättra organisationens överblick över viktiga rapporter och tidigare genomförda utvecklingsinsatser.

En genomlysning av gymnasieskolans ledningsorganisation har genomförts under 2016 och 2017. Utifrån rapportens rekommendationer, och i samverkan med de fackliga organisationerna, kommer ett förslag till revidering av befintlig organisation att genomföras som syftar till en effektivare styrning för ökad måluppfyllelse och en budget i balans.

Utveckling av undervisning och utbildning

Det är lärares dagliga arbete med eleverna som är den viktigaste förutsättningen för att eleverna når målen för sin utbildning. Högre personaltäthet och mer flexibla gruppindelningar ska prioriteras för att ge läraren mer tid till att arbeta med varje enskild elev. Förvaltningen ska verka för att skolledare och pedagoger har goda möjligheter att fokusera på det pedagogiska uppdraget. Allt arbete på förvaltningsnivå ska utgå från att det ska gynna elevens lärande och utveckling.

Skolans viktigaste uppdrag, att alla eleverna når målen för utbildningen, förutsätter en gedigen kunskap om hur undervisning leder till lärande. En framgångsfaktor är stärkande av en samarbets- och FoU-kultur där verksamheten och skolans professioner utvecklas genom reflektion, kritiskt granskande och systematiskt utforskande av undervisningen. Lektorer och förstelärare har ett givet ansvar för att inom skilda expertområden leda detta arbete, liksom de lärare som är drivande i FoU-projekt.

God läsförmåga och god läsförståelse är nyckeln till en framgångsrik skolgång. Läsförmågan är grunden för att lyckas i skolan i andra ämnen som matematik, naturvetenskap, samhällsvetenskap och språk. Läskunnighet är en förutsättning för lärande och förmågan till självständigt kritiskt tänkande. Därför är det viktigt att samtliga elever ges förutsättningar att erövra denna kompetens under de första skolåren.

Läslyftet fortsätter och för andra året i rad organiserar utbildningsförvaltningen handledarutbildning inom Läslyftet. Språkutvecklingsprogrammet som riktar sig till skolor med nyanlända/flerspråkiga elever utvecklas vidare.

Skillnaderna mellan elevernas måluppfyllelse i teknik och naturvetenskap är fortsatt stora mellan stadens skolor. En kartläggning över forsknings-, utvecklings- och fortbildningsinsatser som gäller naturvetenskap och teknik i Stockholms grund- och gymnasieskolor ska därför tas fram. Kartläggningen ska ligga till grund för en övergripande strategi för hur insatser och aktiviteter används, eller hur de kan användas, för att stötta undervisning och lärande.

Seminarier erbjuds både grundskole- och gymnasielärare med syftet att implementera läroplanens anvisningar om programmering i skolämnet matematik. För att utveckla kompetensen hos de matematikhandledare som har deltagit i Stockholmslyftet i matematik, som till övervägande del är förstelärare, anordnas det nätverksträffar och seminarier i samarbete med Stockholms universitet. Användandet av webbmatte.se ska vidareutvecklas.

Förvaltningen ska nyttja befintliga strukturer inom organisationen för att uppmuntra och möjliggöra för lärare och fritidshemspersonal att arbeta med Skolverkets reviderade och nya moduler i programmering.

Rektor ska besluta om en elev har rätt till undervisning i ämnet modersmål. Enligt skollagen krävs att språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och att eleven har grundläggande kunskaper i språket. En modell för bedömning ska utvecklas som stöd i rektors beslutsfattande om en elev har rätt till modersmål enligt skollagens krav. Modersmåslärares språkkompetens kommer att tas tillvara i detta arbete.

Ett förslag till läromedelspolicy ska behandlas av utbildningsnämnden i början av 2018. Därefter kommer policyn att kommuniceras och implementeras.

Grundsärskolornas kunskapsresultat följs upp i resultatdialogerna och grundsärskoleverksamheten ingår i skolans systematiska kvalitetsuppföljning. En granskning av lärandemiljön i grundsärskoleverksamheterna har lyft fram tre utvecklingsområden som förvaltningen kommer att arbeta vidare utifrån: lokalernas betydelse för att möjliggöra inkludering, ledarskapet och pedagogisk planering. Förvaltningen kommer fortsätta att använda och utveckla den så kallade Mira-modellen som är ett verktyg för bedömning i grundsärskolan och fungerar som ett underlag för pedagogisk planering.

Under 2017 har en plan för kommunikation och marknadsföring av gymnasiesärskolorna arbetats fram. Planen kommer att utvärderas och uppdateras under 2018. I planen ingår arbetet med stärkta övergångar till gymnasiesärskola och där är kopplingen till grundskolan av central betydelse. Förvaltningen arbetar för en fortsatt samverkan, bland annat med fokus på övergången mellan grundskola/grundsärskola och gymnasiesärskola.

Uppföljningen av gymnasiesärskolan sker genom det systematiska kvalitetsarbetet som bland annat inkluderar en fördjupning av kunskapsuppföljning inom de individuella programmen. En ny brukarenkät särskilt riktad till gymnasiesärskolan utvecklas. Målet är en ökad tillgänglighet för målgruppen genom fler anpassningar, tydligare instruktioner och bearbetade frågor.

Elever i gymnasiesärskolan, på såväl nationella som individuella program, ska få ett gymnasiesärskolebevis med uppgifter om vilket program eleven följt och vilka kurser eller ämnesområden eleven läst samt kursernas och ämnesområdenas omfattning. Elever inom gymnasiesärskolan kan läsa både ämnesområden och ämnen men mycket få elever har ett bevis som visar att de har läst både ämnesområden och ämnen. Ett fortsatt utvecklingsområde är att stärka möjligheterna till dessa individuellt anpassade studieplaner.

Hållbar skolutveckling i Järva

I samarbete med stadsdelsförvaltningarna och SISAB med flera arbetar förvaltningen på kort och lång sikt för en hållbar skolutveckling i Järva i allmänhet och i Rinkeby i synnerhet. Skolorna arbetar kompensatoriskt med till exempel en hög bemanning och lärarna arbetar språkutvecklande i alla ämnen. Elevhälsoteam på skolorna har också en hög professionell bemanning. Skolorna erbjuder lovskola under samtliga lov och läxhjälp alla dagar, i samverkan med bibliotek och föreningar.

Genom ett särskilt fokus på hälsa och fysisk aktivitet stimuleras eleverna till rörelse bland annat via stadens satsning på "Spring i benen" och några skolor deltar i det riksomfattande projektet GEN-PEP. Skolorna samverkar också med exempelvis stadsdelsförvaltningarna i Järvaområdet inom antivåldprojekt och projekt för ökad närvaro i skolan. Det entreprenöriella lärandet stimuleras i samarbete med närliggande företag och i samverkan med kulturförvaltningen erbjuds eleverna att delta i orkesterskolan El Sistema under skoltid.

Garanterad undervisningstid i gymnasieskolan

Under 2018 kommer utbildningsförvaltningen att arbeta vidare med att implementera den reviderade planen för introduktionsprogrammen (plan för utbildningen enligt 17 kap. 7 § skollagen). I planen fastställs det minsta antal undervisningstimmar som alla elever på introduktionsprogrammen har rätt till.

Gymnasieskolornas utbildningsutbud

Gymnasieskolornas utbildningsutbud är under översyn och då särskilt introduktionsprogrammen. Denna översyn fortsätter under 2018 med målet att ha ett tydligt, allsidigt och långsiktigt hållbart utbildningsutbud, särskilt gäller detta inom språkintröduktion. Vidare kommer individuellt alternativ och yrkesintröduktion att analyseras i förhållande till dagens inriktningar och placeringar på skola.

Ett analysarbete pågår kring utbud och studievägar på språkintröduktion. Söktryck till de olika skolorna, genomströmningssiffror, nulägesbeskrivning och elevernas brukarenkät analyseras. Idag finns språkintröduktion på 19 gymnasieskolor, varav tre enbart har språkintröduktions-

programmet. Omvärldsbevakning görs genom att ha kontakt med andra kommuner och föra en dialog kring utvecklingsmöjligheter för språkintrösktion.

Från och med läsåret 2016/2017 examineras gymnasiesärskoleelever enligt förordningen för Gysär13. Reformen tydliggör kunskapskraven och anger som mål att fler ungdomar inom gymnasiesärskolan ska bli bättre rustade för att få ett arbete efter sin utbildning. Skolan ska i högre grad än tidigare vara kopplad till arbetslivet. En fortsatt översyn av gymnasiesärskolans organisation utgående från reformen pågår. Att vårda och ordna platser på arbetsplatsförlagt lärande (APL) är en av utmaningarna för de nio yrkesinriktade nationella programmen i Stockholms stad. Samordningen med de yrkesförberedande gymnasieprogrammen är därför av central betydelse.

Pedagogikcollege

På Midsommarkransens gymnasium startar till höstterminen 2018 Pedagogikcollege, en gymnasial yrkes- och högskoleförberedande utbildning (Barn- och fritidsprogrammet inriktning pedagogiskt arbete) med yrkesutgång barnskötare och elevassistent. För att kunna erbjuda en relevant gymnasieutbildning med hög kvalitet samarbetar Pedagogikcollege nära med arbetsliv och forskning. För att erbjuda en väl utvecklad arbetsplatsförlagd del av utbildningen finns det ett upparbetat samarbete med fyra stadsdelsförvaltningar i Stockholms stad (Hägersten-Liljeholmen, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista och Södermalm). Pedagogikcollege strävar även mot att samordna utbildningen med universitet och högskolor som ger förskolläroarutbildningar, för att på så sätt erbjuda elever aktuell kunskap och kännedom om påbyggnadsutbildningar och karriärvägar.

Ett förslag till koncept för teknikcollege ska tas fram, utifrån erfarenheterna från stadens vård- och omsorgscollege samt de lärdomar som görs då Pedagogikcollege startas.

Yrkesprogrammets attraktivitet

För att säkerställa kapacitetsutbyggnad i hela länet är det viktigt att se över dimensionering av yrkesutbildningarna i regionen. Yrkesprogrammets attraktivitet behöver stärkas och speciellt behöver satsningar göras på de yrkesutbildningar där stor obalans råder mellan efterfrågan på arbetskraft och antalet antagna elever. Utbildningsförvaltningen arbetar aktivt med att tydliggöra vad en yrkesutbildning innebär och vad den kan leda till efter avslutad utbildning. Handlingsplanen ska under 2018 omarbetas och utvecklas. Förvaltningens samverkan med branscher och arbetsliv behöver stärkas för att ge eleverna goda förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. För att ytterligare stärka attraktiviteten ska alla stadens gymnasieskolor med yrkesprogram erbjuda och möjliggöra för elever att läsa in högskolebehörighet.

Digitalisering för lärande

Tillgången till digitala enheter för stadens elever ska fortsätta att öka. Under 2018 kommer ett avtal för produkter och tjänster att etableras, anpassat till de pedagogiska verksamheterna.

Under 2018 ska arbetet inledas med en ny strategi för digitalisering i lärande.

Varje grundskola ska, som en del i arbetet med skolans verksamhetsplan, beskriva hur digitaliseringen leder till verksamhetsutveckling för både elever och lärare. Den för gymnasieskolan beslutade handlingsplanen för digitalisering av lärande revideras under året. Planen ska vara ett stöd för gymnasiechefer att styra och följa upp varje skolenhet och för rektor att följa upp arbetslag och lärare på sin skola. Till stöd för att öka den generella digitala kompetensen och den digitala mognaden hos stadens lärare finns Verktyg för självskattning.

Utifrån tillgänglig forskning, internationella jämförelser och beprövad erfarenhet ska förvaltningen etablera arbetsmetoder som främjar barns och elevers digitala kompetens och kreativitet. Genom att etablera och leda nätverk för olika målgrupper är ambitionen att visa på digitaliseringens möjligheter i undervisningen i förskolan, skolan och fritidshemmen. Goda exempel, erfarenheter och innovativa idéer i stadens skolor ska spridas i förvaltningens olika kanaler, till exempel SETT-mässan, LÄRA, Pedagog Stockholm och intranätet.

Pedagogiska digitala verktyg och verktyg för kommunikation mellan elever, lärare och föräldrar ska utvecklas utifrån användarnas krav och behov med avseende på innehåll och tillgänglighet. Projektet Skolplattform Stockholm avslutas under 2018 och då har nya pedagogiska verktyg införts där eleven får möjlighet att kommentera och föra en dialog med pedagogen. Elev och lärare kan med hjälp av ett kommande planerings- och bedömningsverktyg planera framåt genom att enkelt få tillgång till hemläxor och prov. Vårdnadshavare får enklare insyn i barnens eller elevens arbeten och utvärderingar.

En förutsättning för att eleverna ska betrakta digitala verktyg som en resurs i sitt lärande är lärarnas kontinuerliga kompetensutveckling. Under de tre kommande åren kommer en särskild satsning på kompetensutveckling kring digitalisering i grundskolan att genomföras.

Som ett led i att stärka den digitala kompetensen i skolan kommer alla gymnasieelever som går ett nationellt program att kunna läsa programmering. Befintliga kurser revideras för att bättre spegla den tekniska utvecklingen och arbetsmarknadens behov.

För att lärare och elever ska få tillgång till program, webbtjänster och appar i skolornas digitala miljö har en tillgänglig och funktionell pedagogisk applikationsportfölj etablerats där applikationer paketeras och uppdateras kontinuerligt. Tillgången till program för elever i behov av särskilt stöd prioriteras. Detta arbete vidareutvecklas för att bättre möta behoven i stadens pedagogiska verksamheter.

Organiserandet av det fortsatta arbetet med Skolplattformen innebär, enligt nuvarande förslag, att stadsledningskontoret kommer att stå för den it-nära förvaltningen av avtalet och utbildningsförvaltningen för den verksamhetsnära förvaltningen med samordningsansvar för samtliga pedagogiska verksamheter. För att säkerställa verksamheternas krav och behov kommer den verksamhetsnära förvaltningen under 2018 att förstärkas.

Under året ska en skola utses till demoskola för digital utveckling i undervisningen i samarbete med Stockholm IT Region. På demoskolan ska funktionella digitala verktyg och tekniska lösningar utvecklas som kan vara ett stöd för lärare och vara en tillgång för stadens alla skolor. Utveckling av digitala verktyg ska ske i nära samverkan med akademi och stadsledningskontoret, och möjligheterna till stöd från externa finansiärer ska tas tillvara.

Programmering

Genom de rekommendationer som formuleras och konkretiseras inom ramen för Stockholms stads programmeringskommission ska programmeringskompetensen öka bland lärare, fritidspersonal och elever. Förvaltningen ska uppmuntra och möjliggöra för lärare att delta i magisterprogram inom programmering, datavetenskap och digitalisering samt kravställa och beställa sådana kurser av lärosäten som staden redan samverkar med. Utbildningsinsatserna kan innefatta både kurser som ges inom ramen för Medioteket och i Vetenskapens Hus regi, men även poänggivande kurser och magisterprogram kopplade till lärosäte. Under året ska ett lärarnätverk, riktat till samtliga skolformer, inom programmering startas med syfte att öka det kollegiala lärandet.

Kompetensutvecklingsinsatsen inom Roboteket samordnas med lärarnätverk för erfarenhetsutbyte och gemensamt utvecklingsarbete för grundskolans och fritidshemmens pedagoger.

I syfte att utveckla specifik ämnes- och ämnesdidaktisk kunskap ska lärare, fritidspersonal och förskollärare uppmuntras att delta i och driva undervisningsutvecklande forskningsprojekt kring programmering i ämnesundervisningen. Inom ramen för stadens partnerskap med Ifous fortsätter FoU-programmet ”Programmering i ämnesundervisningen”.

Kompetensutveckling och karriärmöjligheter

Karriärs- och kompetensutveckling har stor betydelse för att behålla och attrahera kompetenta, legitimerade lärare till stadens skolor. Utbildningsnämnden ska under året genomföra en översyn av stadens professions- och kompetensutvecklingsinsatser. Syftet är att flytta fokus från enskilda utvecklingsinsatser till det gemensamma lärandet och en stark kompetensutvecklingskultur med sin grund i forskningssamverkan, som riktar sig till fler personal-kategorier.

Karriärstegsreformen är nu fullt utbyggd. Stockholms stad ska fortsätta satsningen på förstelärare och lektorer och ge karriärlärare fortsatt goda möjligheter till avancerad professionsutveckling i samarbete med lärosäten. Möjligheten att erbjuda delade tjänster för forskarutbildade lärare utreds vidare, liksom tillgången till forskningsdatabaser.

Förskoleklass

Förskoleklassen blir från och med den 1 januari 2018 en obligatorisk skolform. Förskoleklassen ska fortsatt kombinera förskolans och skolans arbetsätt och pedagogik. Undervisningen i förskoleklassen syftar till att stimulera elevernas allsidiga utveckling och lärande och förbereda dem för fortsatt utbildning. Vägledning inför val av förskoleklass kommer under

året att utvecklas, dessutom kommer riktlinjerna för övergång från förskola till skola att revideras i enlighet med skolprogrammet. Arbetet kommer att ske i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna.

Fritidshem och fritidsklubb

Arbetet med att prioritera fritidshemsverksamheten och fritidsklubbarna fortsätter, med syftet att utveckla den samlade skoldagen för eleverna i årskurserna F-6.

Det pågående arbetet med att stödja fritidshemmens utveckling genom fritidshemsamordnarna utvidgas till att i högre utsträckning även omfatta fritidsklubbarna. Förvaltningen genomför under året utvecklingsinsatser för fritidsklubbarna för att över hela staden skapa en likvärdig verksamhet. Inom ramen för detta genomförs ett pilotprojekt för att stärka fritidsklubbarnas roll på ett antal skolor med högt socioekonomiskt index. Syftet är att kompensera elevers olika förutsättningar och bidra till ökade kunskapsresultat.

Förvaltningen kommer även att revidera och utveckla de befintliga riktlinjerna för fritidshemspedagogiken mot de yngre åldrarna. Syftet är att säkra att fritidshemmet bidrar till att alla elever, inom ramen för samarbetet mellan skola och fritidshem, lär sig läsa och skriva samt att de får goda möjligheter att träna och utveckla sitt sociala samspel.

En skola för alla - ett inkluderande perspektiv

Förvaltningen erbjuder skolorna stöd i att arbeta i ett inkluderande perspektiv. För att uppmärksamma elevers behov fortsätter samverkan enligt lokala överenskommelser mellan skolan, socialtjänsten och landstinget och enligt lokala samverkansöverenskommelser mellan skolan och stadsdelsförvaltningarnas verksamheter.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att ta fram en samlad och långsiktig strategi för utveckling av grundskolans centrala grupper med särskilda inriktningar (CSI). Målet är att ta fram en strategi för förvaltningens arbete med elever i behov av särskilt stöd för att säkerställa att eleverna får det stöd de har rätt till enligt skollagen och att stödinsatserna håller hög kvalitet. Strategin syftar till att tydliggöra vilka centrala insatser som behövs för att stödja skolorna i sitt uppdrag.

Elevhälsa

Förvaltningen fortsätter att stödja utvecklingen av det lokala elevhälsoarbetet med fokus på det förebyggande och hälsofrämjande perspektivet i såväl grundskolor som gymnasieskolor. Elevhälsan ska användas på ett systematiskt sätt som en resurs i arbetet med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Alla skolor ska präglas av ett förhållningssätt som skapar ett fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande hos eleverna. Elevhälsoarbetet omfattar därmed frågor om kost, rörelse, trygghet och studiero samt att utveckla lärmiljöer som är anpassade utifrån elevernas behov. Samtliga professioner inom elevhälsan ska finnas på varje skola och med utgångspunkt i förvaltningens kvalitetsprogram ansvarar rektor för att i elevhälsoplanen formulera elevhälsoteamets uppdrag i det förebyggande och hälsofrämjande

arbetet, liksom för att definiera respektive professions uppdrag, med utgångspunkt i skollagen samt respektive skolas behov och förutsättningar. Elevhälsan ska vara en integrerad del av den pedagogiska verksamheten och elevhälsoteamet präglas av ett tvärprofessionellt arbetssätt. Elevhälsan ska ha kunskaper om frågor som rör genus, hbtq, normkritik samt nyanlända elever. Den centrala förvaltningen ska utgöra ett stöd inom området. I skolornas utarbetade elevhälsoplaner ska professionernas roll beskrivas samt hur dessa samverkar både med varandra och med andra insatser som socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Inom förvaltningen pågår under en treårsperiod ett arbete med att samordna olika insatser och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom grundskolornas elevhälsa. Förvaltningen ska stärka elevhälsans kompetens genom att erbjuda stöd och utvecklingsinsatser. I två grundskoleområden genomförs en pilotverksamhet som genom ett centralt stödteam stödjer skolorna kring specifika elever i syfte att utveckla det lokala elevhälsoarbetet.

Förvaltningen ska i samarbete med grund- och gymnasieskolorna säkerställa att folkhälsouppdraget genomförs i form av basprogram och vaccinationsprogram enligt hälso- och sjukvårdslagen. En kompetensutvecklingsinsats kring skolans medicinska ansvar och rektors ansvar kopplat till detta ska genomföras.

Idrott och rörelse

Skolidrotten är viktig för elevernas fysiska hälsa och ska bidra till goda förutsättningar för studier och lärande. För att stödja skolorna i att organisera daglig styrd fysisk aktivitet bidrar nätverket ”Spring i benen” med att sprida goda exempel på fysiska aktiviteter.

Skolan ska bidra till att alla elever ges förutsättningar att grundlägga en hälsosam livsstil med fysisk aktivitet. En nivå på 60 minuters lättare och mer ansträngande fysisk aktivitet per dag beskrivs av forskningen som ett mål. Med årliga utvärderingar avser förvaltningen att följa och stödja utvecklingen i syfte att samtliga grundskolor ska nå nivån inom de närmaste tre åren.

För att ytterligare stödja skolors aktiviteter under tiden på fritidshem och fritidsklubbar fortsätter utvecklingsarbetet med att fler skolor startar skolidrottsföreningar.

Det treåriga pulsprojektet som genomförs på tio av stadens grundskolor avslutas till sommaren 2018. Projektets syfte är att kartlägga och utveckla ny kunskap om sambandet mellan förbättrad kondition, levnadsvanor och högre studieresultat.

Sommarsimskola genomförs i samarbete med idrottsförvaltningen, riktat till elever som inte klarar simkunnighetsmålet i idrott och hälsa. Simskola erbjuds även under andra lovtillfällen som sport- och höstlov. Under året kommer sammanställning och resultat att digitaliseras.

Skolan har stort ansvar för att möjliggöra för elever med funktionsnedsättning att på ett meningsfullt sätt kunna delta i skolidrotten utifrån sina egna villkor. Samverkan med idrottsförvaltningen inom satsningen ”Fritid för alla” ska fortsätta.

Lovskolor och läxhjälp

Som ett led i att öka elevers måluppfyllelse ska skolorna erbjuda sommarskola till de elever i årskurserna 4-9 som inte beräknas nå målen i ett eller i flera ämnen eller som inte uppnår gymnasiebehörighet i årskurs 9. Förutom sommarlovskola ska lovverksamhet i skolornas och fritidshemmens regi anordnas. Gymnasieelever ska erbjudas att komplettera gymnasiekurser i sommarlovsskola.

Alla skolor ska inom sin verksamhet eller i samverkan erbjuda sina elever den läxhjälp, studiehandledning eller eventuell extra undervisning som krävs för att eleven ska nå kunskapskraven.

Nyanlända elever

Förvaltningens arbete med att se till att alla skolor i staden har beredskap för att ta emot nyanlända elever i en högre grad har varit framgångsrikt och kommer att fortsätta. Elever som anländer i årskurs 7-9 ska även i fortsättningen placeras i skolor med förberedelseklasser i närförort och innerstad med syfte att sprida mottagandet till fler skolor i staden.

Förvaltningen har genomfört en nulägesbeskrivning över hur mottagande och undervisning för nyanlända bedrivs i stadens skolor. Ett arbete med en utvecklingsplan har påbörjats för att stärka organisationen av verksamheten på både förvaltnings- och skolnivå och att utveckla undervisningens kvalitet. Bland annat planeras ett projekt för vårterminen 2018, som innefattar en garanti på två timmars studiehandledning i veckan för alla nyanlända barn och ungdomar i Stockholms stad. I samband med satsningen kommer skolledare att erbjudas seminarier och workshops om organisering av och forskning om studiehandledning.

Mottagandeenheten Start Stockholm utvidgas till att även ta emot gymnasieskolans elever från och med den 1 januari 2018.

För att säkerställa att de elever som anländer efter att de ordinarie sommarskolorna har avslutats tidigt får det stöd och den undervisning de behöver, anordnar förvaltningen extra sommarskola.

Utbildningsnämnden beslutade under våren 2017 om ett ersättningssystem för mottagandet av nyanlända elever i grundskolan, som kommer att träda i kraft den 1 januari 2018. Systemet bygger på en modell som synliggör antal år eleven har gått i Sveriges skolor samt elevens tidigare skolbakgrund, se avsnitt 5.

Riksdagen har beslutat om kompletteringar av den tidsbegränsade lagen med tillfälliga begränsningar av möjligheten att beviljas uppehållstillstånd i Sverige. Kompletteringarna

innebär bland annat en möjlighet till längre tidsbegränsade uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå. De nya bestämmelserna började gälla den 1 juni 2017. Migrationsverket kommer att pröva frågan om uppehållstillstånd men de kommer att behöva underlag från skolorna för att kunna göra sina bedömningar, som individuella studieplaner, närvarointyg och eventuellt andra underlag. Asylprocessen kommer därmed att direkt kopplas till skolarbetet och lärare och rektorer ska få stöd i att hantera situationen så att processerna hålls åtskilda. Om rektor har behov av och efterfrågar stöd, kan detta erbjudas av elevhälsans professionsstöd. Det kommer troligen att finnas ett ökat behov av det under läsåret 2018/2019.

Studie- och yrkesvägledning

En god samverkan mellan grundskola och gymnasieskola är av stor betydelse för en sammanhållen skolgång för att stödja elevens utveckling och lärande. Övergången till gymnasieskolan är komplex då eleven övergår till en ny skolform med många olika program och skolor att välja mellan. Varje övergång från en skolform till en annan är en ömsesidig angelägenhet för att uppnå pedagogisk kontinuitet och god elevhälsa. Målet är att skapa sömlösa övergångar. Studie- och yrkesvägledaren har en viktig roll i detta arbete.

Vägledningen i grundskolan inför gymnasievalet är central för att eleven ska kunna fatta väl underbyggda beslut om fortsatta studier och framtida yrkesvägar. Gemensamma riktlinjer för övergång mellan grundskola och gymnasieskola ska tas fram.

Att ge elever kunskap om och inblick i arbetslivet och vägarna till framtida jobb är viktigt redan från tidiga årskurser och ger eleverna förståelse för sina möjligheter. Det bidrar också till ökad motivation, förståelse för vikten av egen ansträngning och är centralt för att stödja eleverna i valet av gymnasieprogram. Förvaltningen ska därför säkerställa att samtliga skolor har god tillgång till professionell studie- och yrkesvägledning, samt fortsätta att anordna och utveckla nätverk för studie- och yrkesvägledarna i syfte att stödja varandra inom yrkesområdet, belysa goda exempel, frågeställningar och utvecklingsområden.

Förvaltningen fortsätter att sprida kunskap till pedagoger i grund- och gymnasieskolorna om det programutbud som finns inom Stockholms kommunala gymnasieskolor och arbetar för att öka samarbetet mellan skolformerna.

Söka skola

Det centrala antagningssystemet Stockholms stads Antagningskarta ska användas för att med utgångspunkt i utbildningsnämndens urvalskriterier samt i kombination med skollagens grundläggande bestämmelse om rätten till en kommunal skola nära hemmet, anta elever till de kommunala grundskolorna i staden. E-tjänsten för Söka skola – Stockholm som vårdnadshavare kan använda för att söka förskoleklass och grundskola utvecklas vidare. En strävan är att genom ökad centralisering och automatisering minska skolornas administration och samtidigt ytterligare stärka rättssäkerheten. Ett projekt har startats med syftet att den centrala antagningsfunktionen så snart som möjligt ska hantera alla ansökningar och skolplaceringar året om.

Förvaltningen strävar efter att få med väsentligt fler fristående grundskolor i stadens samordnade ansöknings- och antagningsprocess.

Förvaltningen ska samverka med stadsdelsförvaltningarna och landstinget för att tydliggöra grundsärskolans uppdrag och informera om de grundsärskoleverksamheter som finns i Stockholm för att underlätta för vårdnadshavare inför skolansökan.

Insyn och kommunikation med fristående anordnare

Förvaltningen informerar och kommunicerar regelbundet med de fristående skolor, fritidshem, fritidsklubbar och förskolor som är belägna i staden. Kommunens insynsansvar innebär att hålla sig informerad om hur fristående skolor på en övergripande nivå fungerar och utvecklas. Insyn i fristående skolor omfattar skolornas förutsättningar att bedriva verksamhet av hög kvalitet, vilket inkluderar lärartäthet, andel behöriga lärare, skolledning, elevhälsa, fritidshem samt andra förutsättningar som skollokaler för undervisning, utemiljö och skolbibliotek.

Förvaltningen utövar också insyn i enskilt driven öppen fritidsverksamhet (fritidsklubb). Denna insynsverksamhet syftar ytterst till att granska att verksamheten bedrivs med sådan kvalitet att det uppfyller villkoren för rätt till bidrag.

Nämnden ansvarar för branschråd inom förskola och grundskola, i vilka representanter för den kommunala och fristående verksamheten diskuterar gemensamma frågeställningar.

Utbildningsnämndens indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
Andel elever som dagligen deltar i en styrd rörelseaktivitet	--	100 %		År
♀ Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 3	94 %	95 %		År
♀ Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 3	92 %	95 %		År
♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6	93 %	96 %		År
♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 6	94 %	97 %		År
♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9	89 %	95 %		År
♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i åk 9	94 %	96 %		År
♀ Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 har uppnått grundläggande taluppfattning inom matematik	--	100 %		År
♀ Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 kan läsa bekanta meningar i korta, elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt	--	100 %		År
♀ Andel elever, av samtliga elever i åk 9, som är behöriga till nationella program	84,8%	89 %		År
♀ Andel gymnasieelever med examensbevis, oavsett studielängd	84 %	85 %		År
♀ Andel gymnasieelever med minst betyg E i samtliga kurser i examensbevisen	78 %	80 %		År
♀ Andel legitimerade lärare i grundskolan	--	75 %		År
♀ Andel legitimerade lärare i gymnasieskolan	--	92 %		År
♀ Meritvärde i årskurs 9	241,5	242		År

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En översyn av gymnasiesärskolans organisation ska genomföras.	2017-01-01	2018-12-31
Etablera arbetsmetoder som främjar barns och elevers digitala kompetens och kreativitet, baserat på tillgänglig forskning och internationella jämförelser samt de av skolverket framtagna nationella it-strategierna	2017-01-01	2018-12-31
Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet inom introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan.	2017-01-01	2018-12-31
Fortsätta utveckla naturskolans verksamhet och säkerställa att den finns tillgänglig för skolor även när det gäller stadens södra delar	2018-01-01	2018-12-31
Implementera skolprogrammet	2018-01-01	2018-12-31
Måluppfyllelsen för elever med funktionsnedsättningar följs upp	2012-01-01	2018-12-31
Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns att tillgå för elever som är i behov av detta	2014-01-01	2018-12-31
Säkerställa att placerade barn får sin utbildning i en kommunal eller fristående skola med tillstånd från Skolinspektionen	2017-01-01	2018-12-31
Säkerställa tillgänglighet på webben för elever, vårdnadshavare och pedagoger med funktionsnedsättningar	2012-01-01	2018-12-31
Ta fram åtgärder för att öka andelen specialpedagoger i stadens grundskolor.	2018-01-01	2018-12-31
Ytterligare insatser för att alla sexåringar deltar i förskoleklassens verksamhet ska genomföras.	2017-01-01	2018-12-31
Översyn av utbudet inom, och antagning till, introduktionsprogrammen språkintrödn och individuellt alternativ	2016-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

1.1.2 Alla elever har en god lärmiljö

Förväntat resultat

Alla elever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödjande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med vårdnadshavare samt socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer.

Trygghet och studiero i en god lärmiljö är en förutsättning för utveckling och lärande. Skolorna ska arbeta med aktiva åtgärder, ha tydliga riktlinjer och rutiner mot alla former av diskriminering och annan kränkande behandling. Förvaltningen ska fortsätta att stötta skolorna i övergången från likabehandlingsplan till arbete med och dokumentation av aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och andra kränkningar samt främja likabehandling. Arbetet ska ske i fyra steg; undersöka, analysera, åtgärda och följa upp.

Förvaltningen ska fortsätta arbeta med att utveckla systematiken för anmälningar av kränkningar, men också följa upp skolornas arbete mot diskriminering och andra kränkningar. Skolorna ska säkerställa att arbetet kring anmälningar om diskriminering och andra kränkningar är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Se även under mål 4.1.

Att skapa trygghet och studiero är skolans och ytterst rektors ansvar. Förvaltningen ska stödja skolorna i arbetet att skapa förutsättningarna för att höja elevernas upplevda trygghet och

studiero. Elever, föräldrar och anställda på skolan ska vara delaktiga i att skapa en trygg miljö och förstå vilka förhållningsregler som gäller på skolan.

En satsning kommer att göras för att stödja gymnasieskolor i att undersöka och analysera arbetet med trygghet och studiero på skolenheten. Gymnasieskolorna kommer att utgå från det arbete som tidigare har gjorts omkring trygghet och studiero på respektive skola tillsammans med gymnasieutvärderarna. Skolorna kommer att erbjudas utbildning inom området bland annat för att kunna upptäcka och åtgärda olika sorters problematik, se nedan under kommunfullmäktiges inriktningsmål 4. Rektorer utbildas och ges stöd kontinuerligt när det gäller disciplinära åtgärder.

Ett reviderat system för klagomålshantering implementeras under 2018. Det innebär att både huvudmannen och skolorna kommer ha ett bättre underlag att analysera och kunna vidta relevanta åtgärder.

Utbildningsnämndens Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
♀ Andel elever F-klass nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	86 %	90 %		År
♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	72 %	75 %		År
♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	87 %	90 %		År
♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	65 %	85 %		År
♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	84 %	90 %		År
♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	55 %	56 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Det är arbetsro på mina lektioner	58 %	62 %		År
♀ Total frånvaro i grundskolan	8,3 %	5 %		År
♀ Total frånvaro i gymnasieskolan	14,8 %	13 %		År

Nämndmål:

1.1.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

Förväntat resultat

Med ökad ålder ökar elevers delaktighet i planering och uppföljning. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen, vilket leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Eleverna ska ha huvudrollen i sitt eget lärande och ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i planering och uppföljning för att vidareutveckla utbildningen. Insatserna för att skapa en likvärdig bedömning av elevernas kunskaper fortsätter och förvaltningen betonar vikten av att i hög grad beakta den formativa bedömningen, där lärare genom sin bedömning och återkoppling anpassar undervisningen, i syfte att

utveckla elevens kunskap och förståelse för sitt lärande. Elevernas inställning till sitt lärande och inflytande fångas upp i brukarenkäterna och följs upp i resultatdialogerna.

Gymnasieskolorna fortsätter under 2018 att ha utbyte mellan elever på olika program. Ett av elever initierat projekt, ”Gränslöst skapande”, kommer att genomföras. Syftet är att elever vid olika gymnasieskolor och program i staden, med speciellt fokus på språkintröskselever, ska få möjlighet att skapa tillsammans i en konstdel, en skrivardel och en musikdel. Projektet avslutas med en utställning och en föreställning.

Utbildningsnämndens Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	74 %	85%		År
♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	55 %	70 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	61 %	65 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till	55 %	60 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	41 %	50 %		År
♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	77 %	80 %		År
♀ Andel vårdnadshavare fritidshem nöjda med – det inflytande mitt barn har över fritidshemets aktiviteter	72 %	80 %		År
♀ Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	70 %	83%		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Förebyggande ungdoms- och fritidsarbete

Samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst och fritidsverksamheter, och förebyggande och uppsökande socialt arbete ska stärkas för att tidigt upptäcka och ge stöd till barn och elever i riskzon. Förvaltningens professionsstöd för elevhälsan bidrar med kompetens och erfarenhet i utveckling av samarbetet mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.

Alla skolor ska systematiskt rapportera och följa upp elevers frånvaro och skolplacering. Projektet samverkan skola och socialtjänst (PPSS) syftar till ökad skolnärvaro i grundskolan och bättre skolresultat. Utbildningsförvaltningen ska, i samarbete med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna implementera arbetsätten från projektet i ordinarie verksamhet. Inom ramen för detta ska en modell för skolsociala stödteam utarbetas.

SkolFam är en skolsatsning inom familjehemsvården som syftar till att säkerställa att familjehemsplacerade barn får lika möjligheter till god utbildning som andra barn. Utbildningsförvaltningen kommer att utveckla samverkan med socialförvaltningen inom ramen för SkolFam. SkolFam har fem team, med en specialpedagog och en psykolog i varje team, vilka kommer att erbjudas deltagande i fortbildning och nätverk inom utbildningsförvaltningen för sina respektive yrkesgrupper.

Förvaltningen kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och ungdomsmottagningarna att göra en särskild satsning för att öka kunskapen bland unga om sexuell och reproduktiv hälsa och ungas rättigheter.

Utbildningsförvaltningen kommer att fortsätta samarbetet med socialförvaltningen kring hur den psykiska hälsan hos flickor kan förbättras. Med stöd av den fördjupade analysen av Stockholmsenkäten som är genomförd i samarbete med Stockholms universitet utvecklas arbetet med att ta fram riktade insatser.

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och stadens ungdomsmottagningar genomföra en särskild satsning på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	2018-01-01	2018-12-31
 Socialnämnden och utbildningsnämnden ska utveckla samverkan inom ramen för arbetet med SkolFam för familjehemsplacerade barn, t.ex. genom gemensam kompetensutveckling	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Utöka samarbetet med socialtjänsten för tidiga sociala insatser

Förväntat resultat

Utökad samarbetet med socialtjänsten kring elever med omfattande frånvaro i syfte att öka skolnärvaron och på sikt även måluppfyllelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Förvaltningen ska genom utbildningsinsatser, i samverkan med stadsledningskontoret, öka medvetenheten på skolorna kring förekomsten av våldsbejakande extremism och informera om rutinerna för hur skolan ska agera när problematiken har identifierats. Insatserna ska i möjligaste mån samordnas med arbetet kring mänskliga rättigheter och mot våld som beskrivs under mål 4.3 och 4.5. Utifrån skolans uppdrag om att främja demokratiska värderingar kommer arbetet att fortgå med att på olika sätt i utbildningen främja demokrati och att motverka rasism och extremism.

Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram för 2018 - 2021, för ett tryggare och säkrare Stockholm, ska implementeras.

Utbildningsnämnden ska under året planera för en krisledningsövning, i samråd med kommunstyrelsen.

Under år 2018 fortsätter arbetet med att utveckla skolornas krisledningsarbete med övningar och andra förebyggande insatser utifrån det stödmaterial som finns. Utbildningar genomförs återkommande i brandsäkerhet. Arbetet för att öka rapporteringsbenägenheten i händelsehanteringssystemet KIA, samt för att öka rapporteringen av skadekostnader och egendoms-skador, fortgår. Genom detta kan skolorna få de försäkringsersättningar de har rätt till och ett tillförlitligt underlag om inträffade händelser.

I och med övergången till allt fler molnbaserade tjänster arbetar förvaltningen kontinuerligt för att höja kompetensen om it- och informations säkerhet med utbildningar, informationsklassificeringar, riskanalyser och säkerhetsgranskningar. Instruktioner och anvisningar vidareutvecklas och användarna får återkommande utbildning i säker hantering av information.

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden utveckla samverkan kring tidiga insatser för att snabbt kunna inleda åtgärder för att motverka att barn och ungdomar i riskmiljöer rekryteras till brottslighet och kriminella gäng	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Skolan är säker och trygg

Förväntat resultat

Organisationen av förebyggande säkerhetsarbete och krishantering är sådan att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Sedan 2015 har idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen tillsammans med SISAB tillgängliggjort skolidrottssalar via stadens bokningssystem genom att installera kortlås i minst fem skolidrottssalar om året. Projektet fortlöper 2018. Idrottsförvaltningen bedömer att målet om tillgängliggjorda skolidrottssalar därefter har uppfyllts.

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	--	90 000	90 000	År

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och SISAB tillgängliggöra minst fem stycken skolidrottslokaler	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Skolgårdsytor och idrottslokaler görs tillgängliga för alla stockholmare

Förväntat resultat

Fler stockholmare har tillgång till fler ytor för rörelse och motion

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Nämndmål:

Eleverna upplever och deltar i kulturlivet

Förväntat resultat

Alla elever får ta del av professionella kulturupplevelser. Kultur, estetiska lärprocesser och eget kreativt skapande är en integrerad del i lärandet.

Arbetet med kulturfrågor utgår från stadens program för barn- och ungdomskultur ”Kultur i ögonhöjd – för, med och av barn och unga”. Utbildningsförvaltningen har samordningsansvaret för webbplatsen Kulan, som kvalitetssäkrar utbudet av kulturaktörer och underlättar kontakterna mellan förskola, skola och det fria kulturlivet. Ett arbete med att anpassa webbplatsen efter målgruppernas behov ska genomföras i samarbete med kulturförvaltningen.

Förvaltningen ska säkerställa att stadens grundskolor tar aktiv del av den statliga satsningen Skapande skola. Det kulturella skapandet ger möjlighet till ökad kunskap kring digitalisering och skapar förutsättningar för nya arbetssätt samt ökad samverkan mellan skolor som stärker elevers lärande och kreativitet. Satsningen ger eleverna större möjligheter till fördjupande kunskaper då de får använda sig av de estetiska lärprocesserna i sin kunskapsutveckling.

I ett antal områden i ytterstaden fortsätter satsningen på ”Rum för skapande”, ett projekt inom Kulturskolan i samverkan med skolan. I Järva sker projektet i samverkan med 15 deltagande skolor inom dans, musik, drama och bild. Syftet är att skapa en meningsfull fritid och en verksamhet som främjar integration och inkludering bland barn och unga. Ambitionen är att samarbetet under året ska utökas till fler skolor men även andra samarbetspartners som fritids- och ungdomsgårdar, lokala aktörer och externa samarbetspartners.

Förvaltningen stödjer skolorna i implementeringen av Skolbiblioteksplanen 2017-2020. Insatser för att öka andelen fackutbildade bibliotekarier i stadens skolor kommer att genomföras, bland annat genom rekryteringsstöd.

Alla gymnasieskolor får kostnadsfri tillgång till Cirkulationsbibliotekets bestånd av barn- och ungdomsböcker liksom till klassuppsättningar som kan användas i samband med författarbesök, inom ramen för Läsning pågår.

Den årliga aktiviteten Barn och böcker, med tävlingen En bok i världen, är en del av stadens läs- och språksatsning. Den vänder sig till stadens alla grundskolor samt Språkcentrum, för

årskurs F-6, och syftet är att främja läsandet, elevers läslust och läsförståelse samt ge möjlighet att läsa barnbokslitteratur från olika delar av världen. Satsningen kommer även fortsättningsvis att anordnas av förvaltningen i samarbete med Stockholms stadsbibliotek, Stiftelsen Skansen och ALMA (Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne).

Stockholmskällan

Stockholmskällan, www.stockholmskallan.stockholm.se, är ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och Stadsarkivet. Genom att sammanställa olika typer av källmaterial tillgängliggörs Stockholms historia ur flera olika perspektiv. Stockholmskällan innehåller stödmaterial för lärare och elever och vänder sig också till andra målgrupper, som till exempel högskolestuderande och en stockholmsintresserad allmänhet. Stockholmskällan har drivits och utvecklas av de tre förvaltningarna tillsammans enligt treåriga överenskommelser. Från 2018 gäller överenskommelsen tillsvidare, och justeras om någon förvaltning så påkallar.

Innehållsmässigt ligger fokus under 2018 på hundraårsjubileet av rösträttsreformen 1918 och den kvinnliga rösträtten, samt andra rättighets-, genus-, migrations- och funktionsperspektiv. Stockholmskällans redaktion fokuserar också på att kommunicera den nya webbplatsen för lärare och elever och inspirera till användning av historiska primärkällor i undervisning.

Kartläggning av samarbeten med kulturinstitutioner och andra

Under 2018 ska en kartläggning göras av förvaltningens samarbeten med muséer och andra kulturinstitutioner. Syftet är att få samlad bild av de möjligheter Stockholms stads skolor har att ta del av olika former av kulturupplevelser.

Utbildningsnämndens Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
♀ Andel elever i åk 5 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	74 %	76 %		År
♀ Andel elever i åk 8 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	50 %	55 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	51 %	55 %		År

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen arbetar för att främja hållbar utveckling ur ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv, med utgångspunkt bland annat i Agenda 2030 och Stockholms stads miljöprogram 2016-2019. Arbetet för att utveckla lärande för hållbar utveckling ska ske genom samarbeten med stadens andra förvaltningar och myndigheter, det civila samhället och näringslivet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Merparten av utbildningsnämndens verksamhet bedrivs i fastigheter ägda av SISAB. Åtgärder för förbättrad energihushållning genomförs, som energieffektivisering av elvärme, belysning, motordrift med mera.

Nämndmål:

Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Utbildningsnämndens miljöarbete består bland annat av:

- Systematiskt arbete för att minska miljöbelastningen från nämndens transporter och resor.
- Nämndens fordon är miljöbilsklassade och endast miljöbränslen används.
- Nämndens fordon använder dubbfria däck.

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	--	85 %	85 %	Halvår

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Nämndmål:

Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämndens arbete med skolgårdsutveckling sker med utgångspunkt i miljöprogrammets mål om biologisk mångfald och grönska.	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Utbildningsförvaltningen kommer under första kvartalet 2018 att informera samtliga verksamheter om avfallsplanen, miljöprogrammet och om de tre delmålen som identifierats av Stockholm vatten och avfall för utbildningsnämnden. Avfall ska förebyggas och en större andel produkter och material återanvändas. Mer material ska sorteras ut för återvinning. Minst 70 procent av matavfallet ska samlas in för rötning med biogasutvinning och näringsåterförsel.

Förvaltningens verksamheter ska öka återbruket av möbler och inventarier genom att använda Stocket, en tjänst från serviceförvaltningen som bidrar till bättre klimat (<https://stocket.stockholm.se/>).

Utbildningsnämnden ansöker om medel för klimatinvesteringar enligt bilaga 15 a - c.

Nämndmål:

Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

Utbildningsnämndens Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
Enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	--	80 st		År

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förebygga uppkomsten av avfall och öka insamlingen av matavfall	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giffri

Förvaltningen arbetar för att främja hållbar utveckling ur ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv, med utgångspunkt bland annat i Agenda 2030 och Stockholms stads miljöprogram 2016-2019. Arbetet för att utveckla lärande för hållbar utveckling ska ske genom samarbeten med stadens andra förvaltningar och myndigheter, det civila samhället och näringslivet. Förvaltningen har i samverkan med Bolincentret för klimatforskning vid Stockholms universitet och Vetenskapens Hus gått samman för att erbjuda lärare kompetensutveckling inom klimatfrågor med ett tillhörande pedagogiskt klimatpaket att använda i undervisningen kring hållbar utveckling. Vetenskapens hus fortsätter också liksom tidigare att erbjuda undervisning och verksamhet för klasser inom NO/teknik.

Förvaltningen kommer att etablera en mobil naturskola lämplig för att transportera material/ laborationsutrustning som stöd till skolans ordinarie fältundervisning. Bussen ska erbjudas samtliga skolor i staden med fokus på de södra delarna av staden så att även skolor i stadens södra delar har möjlighet till naturskola inom rimligt avstånd. Den mobila naturskolan erbjuds årskurserna F-6. Stadens grundskolor ska säkerställa att varje elev någon gång under årskurserna F-6 har fått ta del av antingen den mobila naturskolans verksamhet eller någon av de övriga verksamheterna som erbjuds i staden i syfte att stärka elevers kunskaper om natur, miljö och hållbar utveckling.

Inom ramen för programmet Reflow erbjuder förvaltningen ett utbildningsmaterial för årskurs 4 kring slutna kretslopp, minskad energiåtgång och återanvändning.

Förvaltningen arbetar aktivt med miljömedvetenhet genom ökad satsning på ekologiska livsmedel, miljövänliga rengöringsmedel, mer vegetarisk mat, strategier för att minska matsvinn, minska energianvändning samt öka återvinning. På Anna Whitlocks gymnasium, som startar hösten 2018, görs en övergripande satsning på lärande för hållbar utveckling, där FN:s globala mål ska genomsyra undervisningen inom alla program och inriktningar.

Utbildningsnämnden har i uppdrag att revidera nuvarande riktlinjer för skolmåltiderna, vilka ska omfatta såväl grund- och gymnasieskolor som stadens förskolor och ha ett ökat fokus på skolmåltidernas klimatpåverkan. I samband med det ska mått och mätmetoder för klimatpåverkan utredas och arbetet med matavfallsinsamling intensifieras.

Under året kommer kompetensutvecklingsinsatser att fortgå inom bland annat livsmedels-säkerhet och allergikost. Kompetensutvecklingen kommer också att ha ett fortsatt fokus på klimatsmarta måltider, såsom praktisk vegetarisk matlagning inriktad på skolköken. En klimatkonferens kommer att arrangeras för måltidspersonalen.

Genom ett projekt för ökad rörelse och hälsosamma matvanor finns en koppling mellan rörelse, skolmåltider och elevhälsoarbete på grundskolorna.

Förvaltningen kommer under året också att genomföra ett projekt för att inventera kökens kapacitet. Den årliga uppföljningen av skollagens krav på näringsriktiga måltider kommer även att genomföras. Utifrån en översyn av åtgärder för ökad måluppfyllelse inom skolmåltider, kommer förvaltningen under år 2018 att utöka och utveckla utbildningsinsatserna till ytterligare målgrupper samt ge verksamhetsnära stöd till enheter med behov av extra stöd för att säkerställa måluppfyllelse. En ansökan om medel från kompetensutvecklingsatsningen har tagits fram för utbildningsinsatserna.

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	--	45 %	45%	År

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden ska under året utreda hur man kan samverka för att utveckla arbetet med lärande för hållbar utveckling i stadens skolor	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden revidera riktlinjerna för måltider i stadens skolor med syfte att öka andel ekologisk mat och minska klimatpåverkan	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

Utbildningsnämndens Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
Andel skolor som har följt upp skolans måltidsverksamhet utifrån utbildningsförvaltningens checklista för skolmaten	--	100 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med SISAB under 2017 färdigställt ett stödmaterial att användas av skolorna i arbetet med att säkerställa en sund inomhusmiljö. Stöd materialet syftar till att höja kunskapsnivån kring olika aspekter av skolans fysiska inomhusmiljö och samtidigt tillhandahålla konkreta råd kring hur denna med enkla medel kan förbättras. Förvaltningen kommer under 2018 att sprida detta material till skolorna. Förvaltningen kommer att fortsätta tillhandahålla stöd till skolenheterna i frågor kring inomhusmiljö.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i Stockholms skolor är sund

Förväntat resultat

Kraven för sund inomhusmiljö följs i alla delar i stadens skolor

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	--	3 500	Tas fram av nämnd	Tertial

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och exploateringsnämnden samt i samråd med berörda stadsdelsnämnder vid behov stödja regeringen och dess myndigheter med ansökningsförfarandet för en ackrediterad Europaskola	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Alla elever har kontakt med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer

Förväntat resultat

Alla elever ska under sin utbildning ha kontakter med högskola, branscher eller näringsliv utifrån utbildningens innehåll och mål. Eleverna ska därigenom ges möjlighet till kunskap, inspiration och underlag inför framtida studier och yrkesval.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Gymnasieskolorna ska i tertialrapport 2 redovisa samarbeten/kontakter med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer	2016-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Utbildningsförvaltningen arbetar aktivt för att stärka och utveckla samverkan med lärosäten och andra externa aktörer

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningen bidrar till att stärka Stockholm som världsledande kunskapsregion genom att utveckla samverkan med lärosäten, myndigheter och andra externa aktörer såväl regionalt som nationellt och ge både elever och lärare möjlighet till olika former av samarbeten.

Stockholm ska fortsatt vara en världsledande kunskapsregion och för detta krävs en utvecklad samverkan med regionens lärosäten. Den samverkan och de pågående samarbeten som finns, ska utvecklas vidare utifrån FoU-strategin och den nya FoU-planen för nästkommande treårsperiod. Nya fora och mötesplatser mellan skolor, akademi och andra aktörer ska etableras för att bidra till barns och elevers lärande och kreativitet.

Samverkansplattformen Stockholm Teaching & Learning Studies utgör ett tydligt exempel på hur huvudmän och akademi kan förenas i ett gemensamt intresse att utveckla det ämnes-

didaktiska kunnandet i såväl skola som i akademi. Partnerskapet i Ifous möjliggör deltagande i större nationella FoU-projekt, som exempelvis Programmering som inleddes 2017.

Staden tar aktiv del i arbetet med det samverkansavtal som ska tecknas genom Storsthlm (före detta KSL) mellan huvudmännen i regionen och lärosäten med lärarutbildning. Delavtalen reglerar den verksamhetsförlagda utbildningen, VFU och FoU. Ambitionen är att kvaliteten på VFU ska stärkas och studenternas examensarbeten i högre grad utgå från identifierade utmaningar i undervisningen. Nytt avtal beräknas vara klart 2018.

Cirka 3 500 lärarstudenter gör sin VFU i Stockholms skolor och förskolor och arbetet för att erbjuda en likvärdig och högkvalitativ verksamhetsförlagd utbildning fortsätter. De lärarstudenter som gör sin VFU i stadens skolor och förskolor utgör en bred grund för rekrytering och det är därför viktigt att medarbetare och chefer förmedlar en positiv bild och är goda ambassadörer för yrket.

Spridning av övningsskolornas erfarenheter, aktiviteter och seminarier fortsätter under 2018. Stockholms stad ska under 2018 starta två centrum för professionsutveckling (CPU) för den verksamhetsförlagda delen av förskolläraryrket och lärarutbildningarna för studenter vid Södertörns högskola, ett samarbete som fortsätter även under 2019. Dessa utgör nav för Stockholms stads övningsskoleverksamhet i samarbete med Södertörns högskola. Det innebär att studenter, lärare från Södertörns högskola och handledare från stadens förskolor och skolor har ett nära samarbete. Samarbetet kommer också att ge lärare i stadens förskolor och skolor möjlighet till kompetensutveckling och att ta del av aktuell forskning. Genom detta samarbete har staden större möjligheter att anställa nytexaminerade förskollärare och lärare och att ge redan anställda goda möjligheter att utvecklas i sin yrkesroll.

För att stärka förvaltningarnas VFU-handledare i deras uppdrag kommer handledarutbildning och handledarseminarier på olika teman att erbjudas i samarbete med Stockholms universitet och Södertörns högskola.

Staden kommer att fördjupa samverkan med Stockholms universitet och ett arbete är påbörjat med att identifiera och prioritera konkreta samarbetsområden för forskningsbaserad skolutveckling. Ett sådant prioriterat område är professionsfördjupning, till exempel att skapa förutsättningar för lärare och skolledare att genomföra utbildningar på magister- och mastersnivå.

För att öka antalet sökande till förskolläraryrket samt skapa nya och snabbare vägar till lärarexamen ska utbildningsnämnden fortsätta att arbeta proaktivt i samarbete med staten, lärosäten, skolhuvudmän och andra organisationer. Som ett led i detta ska utbildningsnämnden i samarbete med kommunstyrelsen utreda möjligheterna med att samla bland annat pedagogikutbildningar på gymnasie- och högskolenivå i ett gemensamt campus.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Antalet praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	--	50 st	500 st	Tertial
 Antalet tillhandahållna platser för feriejobb	--	250 st	9 000 st	År
 Antalet tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	--	100 st	1 000 st	Tertial
 Antalet ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	--	74 st	9 000 st	År

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden göra en samlad analys med syfte att förstärka insatserna för att samtliga unga ska studera eller arbeta.	2018-01-01	2018-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden undersöka samarbeten för yrkesförberedande studier för nyanlända, inom ramen för både vuxenutbildning och gymnasieutbildning.	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utarbeta arbetssätt och metoder för stöd för ungdomar som riskerar att hoppa av gymnasieskolan eller gå ut med ofullständiga betyg.	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda och testa projektet "Från nyanländ till nyanställd lärare" för förskolans personalkategorier.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan fullföljer sin utbildning, fortsätter att studera i eftergymnasiala utbildningar eller börjar arbeta. Alla elever från grundskolan som inte sökt till gymnasiet identifieras, kontaktas, erbjuds och tackar ja till en utbildningsplats eller plats i en motivationsskapande verksamhet anpassad till ungdomens förutsättningar, behov och intressen. Efter den motivationsskapande verksamheten går ungdomen vidare till utbildning, eller arbete.

Samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen

Förvaltningen ska i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen göra en samlad analys av insatserna till unga som varken studerar eller arbetar i syfte att gemensamt förstärka insatserna. Analysen ska beskriva de olika aktörerna och insatserna som finns samt leda till en utarbetad struktur med helhetssyn för att alla ungdomar ska fångas upp och studera eller arbeta.

För kommunens aktivitetsansvar finns en samverkansgrupp. En gemensam handlingsplan för staden är framtagen. Arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar för registret som identifierar och fångar upp de ungdomar som, efter den 15 september, inte påbörjat alternativt avbryter sin gymnasieutbildning. De ungdomar som identifieras kontaktas via brev av arbetsmarknadsförvaltningen. Insatserna ska utgå från ungdomens behov, förutsättningar och intressen. Är det

aktuellt med studier så ansvarar utbildningsförvaltningen. Utöver detta ska arbetsmarknadsförvaltningen bedriva ett systematiskt uppsökande arbete gentemot de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret. Det förebyggande arbetet ansvarar utbildningsförvaltningen för genom bland annat arbete med övergångar mellan grundskola och gymnasieskola.

Motverka avhopp

Förvaltningen fortsätter att samverka med arbetsmarknadsförvaltningen för att utarbeta arbetssätt och metoder till stöd för ungdomar som riskerar att hoppa av gymnasieskolan eller gå ut med ofullständiga betyg. Detta arbete kommer att bedrivas inom ramen för den fortsatta utvecklingen av samarbetet omkring det kommunala aktivitetsansvaret. Dessutom driver förvaltningen två projekt tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen, som fokuserar på övergångar och att ungdomar ska fullfölja sina gymnasiestudier, se nedan.

Under 2018 ska förvaltningen dessutom implementera en enkät som har utprovats på fem skolor. Samtliga skolor med nationella program ska använda enkäten och målgruppen är elever som har hoppat av, bytt program eller skola. Syftet är att få syn på orsaker till avhopp och vad som kunde ha förhindrat avhopp. Olika undersökningar nationellt pekar på att de två främsta orsakerna till avhopp är mobbning och bristfälligt pedagogiskt stöd i skolan. Även arbetsmiljö och bristfälligt stöd efter långvarig frånvaro nämns som viktiga orsaker till avhopp. Analysen av enkäten kommer att ingå i skolans interna kvalitetsarbete. Då enkäten är anpassad för nationella program kommer utvecklingsinsatser att göras för att få fram ett likartat underlag inom introduktionsprogrammen.

SUSA – Stockholms unga studerar eller arbetar

I juni 2016 påbörjades genomförandet av projektet SUSA i samverkan mellan utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen. Syftet är att utveckla metoder och arbetssätt för att stödja elevernas övergång till gymnasiet samt för att möjliggöra ett återinträdande i gymnasieskolan. Projektet är under 2018 mitt i genomförandefasen och beräknas arbeta med cirka 150 deltagare per läsår på Hagsätraskolan, Hässelbygårdsskolan, på fyra grundskolor inom Skärholmens stadsdelsnämndsområde (Bredängsskolan, Lillholmsskolan, Slättgårds-skolan och Sätraskolan), Stockholms byggtekniska gymnasium, ESS-gymnasiet och på ungdomsverksamheten Aim vid arbetsmarknadsförvaltningen.

ESF-projekt inom Start Stockholm

Från den 1 januari 2018 kommer utbildningsförvaltningen att ha en gemensam organisation för mottagande av nyanlända till grundskola och gymnasieskola, Start Stockholm. I syfte att skapa ökad måluppfyllelse och gymnasieexamen för nyanlända ungdomar, i grundskolans senare del och gymnasieskolans första del, har förvaltningen lämnat in en ansökan om ett ESF-projekt. Projektet riktar sig till de ungdomar som har stora brister i sin skolbakgrund och bedöms ha omfattande behov av stöd. Projektdeltagarna kommer att identifieras inom den ordinarie mottagningsverksamheten. En central del i projektet är att ungdomarna får en coach som stöttar i ungdomens kontakter initialt, i skolstart och återkommande under en tvåårs-

period. En annan central del är utökad studie- och yrkesvägledning. I december 2017 lämnas besked om projektansökan beviljas.

Utbildning för nyanlända i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen

Förvaltningen ska i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen ta fram en modell för en sammanhållen utbildningsväg för nyanlända i övre tonåren. Ungdomsarbetslösheten är störst bland unga kvinnor och män som saknar fullgjord gymnasieutbildning och särskilt utsatta är nyanlända ungdomar. Det visar på behovet av utbildning och en väg att gå är att erbjuda en sammanhållen utbildningsväg. Många nyanlända ungdomar som har kommit till Sverige i äldre åldrar har en skolbakgrund från länder med ett skolsystem som skiljer sig mycket från det svenska skolsystemet. Eleverna på språkinträdning upplever stress och oro över om de ska hinna bli behöriga till ett nationellt gymnasieprogram. Bland annat därför är studie- och yrkesvägledningen betydelsefull. Studie- och yrkesvägledaren kan kartlägga elevens eventuella yrkeserfarenheter, visa på olika möjligheter och vara ett viktigt stöd när eleven planerar sin framtid. Eleverna kan behöva stöd i att tänka i korta och långa perspektiv. För att öka möjligheten till en hållbar etablering på arbetsmarknaden ska en modell tas fram där utbildningsvägen är sammanhållen och utan avbrott, till exempel från en utbildning i gymnasieskolan till en vuxenutbildning.

Dessutom ska förvaltningen tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen undersöka samarbeten för yrkesförberedande studier för nyanlända, inom ramen för både vuxenutbildning och gymnasieutbildning, vilket sannolikt kommer att kunna förenas i arbetet med framtagandet av en sammanhållen utbildningsväg.

Yrkesutbildning inom komvux

Förutsättningarna att inom gymnasieskolornas utbud av yrkesprogram erbjuda ett långsiktigt utbud för yrkesutbildningar inom vuxenutbildning kommer att utredas i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Det finns synergieffekter genom god kapacitet och tillgång till välutrustade och ändamålsenliga lokaler samt kompetent och välutbildad personal.

Utbildningscentrum i nuvarande Tensta gymnasium

Under 2018 fortsätter arbetet med att utveckla Tensta gymnasium till Campus Tensta, ett utbildningscentrum som ska erbjuda språkinträdning, komvux och yrkes-sfi, folkhögskola och kurser på akademisk nivå. Arbetet sker i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen, stadsdelsförvaltningen, kulturförvaltningen och högskola.

Fler platser för sommarjobb

För att bidra till att fler ungdomar ska kunna erbjudas sommarjobb via Stockholms stad och därigenom också främja goda och jämlika uppväxtvillkor kommer utbildningsförvaltningen under 2018 att fortsätta utveckla samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen och tredubblar förvaltningens årsmål om tillhandahållna platser för sommarjobb jämfört med tidigare år.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

Se ovan under mål 3.3.

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för en sammanhållen utbildningsväg för ensamkommande och övriga nyanlända i övre tonåren.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	--	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	--	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	--	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Det ekonomiska resultatet är i balans

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Lokalplanering och utbyggnad

Utbildningsförvaltningens lokalplanering syftar till att ge alla elever tillgång till ändamåls- enliga och kostnadseffektiva lokaler i ett växande Stockholm. För att lyckas öka elevantals- kapaciteten i tillräcklig omfattning är förvaltningen beroende av att hela staden arbetar tillsammans för att säkerställa dessa behov. Arbetet pågår genom Samordnad skolplanering i Stockholm, SAMS, och fortsätter att utvecklas. SAMS förväntas under 2018 få ett ökat genomförandeperspektiv.

Planeringen redovisas vid följande tillfällen:

- Utbildningsnämndens lokalförsörjningsplan omfattar en planeringsperiod på tre år och fastställs varje år under april månad i samband med underlag till budget. Planen innehåller även en översikt över den tioåriga prognosperioden och SAMS planeringsperiod fram till 2040.
- Stadsledningskontoret tar inom ramen för SAMS fram en lägesrapport som föreläggs kommunstyrelsen under maj månad. Rapporten syftar till att säkerställa det långsiktiga behovet av skolor och idrottshallar fram till år 2040 kopplat till bostadsproduktion fram till år 2030.

Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska bistå kommunstyrelsen i arbetet med att utarbeta stadsövergripande riktlinjer för förskoleplaneringen, med prioritering på ny-

byggnadsområden. SAMS-arbetet ska också kunna bistå stadsdelsnämnderna i deras långsiktiga planering av förskolelokaler, med fokus på områden med särskilda utmaningar.

Stadsdelsnämnderna är ansvariga för stadens förskoleverksamhet och förskoleplanering. För smart resursanvändning behöver stadsdelsförvaltningarna rätt förutsättningar för att planera förskoleverksamheten. Planeringsförutsättningarna påverkas av många faktorer, exempelvis demografisk utveckling, rörelsemönster, bostadsbyggande, tillfälliga bygglov samt start eller nedläggning av fristående förskolor.

Kommunstyrelsen har i uppdrag att analysera hur stadsdelsnämndernas faktiska planeringsförutsättningar kan förbättras. Arbetet ska göras i samråd med stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen och stadsbyggnadskontoret. Utöver det ska viktiga intressenter involveras i processen, till exempel fristående aktörer och fackföreningar.

En del i uppdraget är att kartlägga och analysera vilka utmaningar som stadsdelsförvaltningarna upplever vad gäller stadens förskoleplanering. Även de fristående aktörernas perspektiv ska undersökas. Denna översyn kan sedan ligga till grund för kommande förslag som förbättrar planeringsförutsättningarna.

Utveckling av behovsanalyser

Utbildningsförvaltningens behovsanalyser utgår från befolkningsprognoser för Stockholms stad och län respektive elevantalsprognoser för grundskola och gymnasieskola. Elevantalsprognoserna utgår från befolkningsprognoserna, men är framskrivningar utifrån elevernas rörelsemönster. Det innebär att nya beteenden med anledning av exempelvis nyetablering av skolor, nya antagningsmönster eller ändring av skolornas årskursindelning påverkar prognoserna. I behovsanalysen bedöms om det finns faktorer som inte tas hänsyn till i prognosen, exempelvis framtida ändrade rörelsemönster på grund av exempelvis nybyggnation av bostäder, liksom förekomsten av fysiska och socioekonomiska barriärer. I tidigt skede när prognos saknas, kan även stadens grundskoletal 0,5 elever per bostad tillämpas.

Den framtida skolplaneringen ska utgå från att Stockholms stad ska erbjuda attraktiv grundskoleverksamhet i alla stadsdelar och målsättningen att eleven som börjar F-klass ska kunna och vilja fullgöra hela sin grundskoletid på samma skola eller på en annan närbelägen kommunal grundskola.

Förvaltningen kommer att utveckla behovsanalysen i lokalförsörjningsplanen för 2019-2021 i syfte att tydliggöra analysen och bland annat redovisa tillgång till elevplatser i relation till nuvarande och framtida befolkning. Lokalförsörjningsplanen ska även tillföras en analys om hur lokalisering och utformning kan bidra till att motverka skolegregation. Förvaltningen kommer under året att verka för en utveckling av stadens elevantalsprognoser i syfte att öka tillförlitligheten och få samstämmighet med processen för att söka skola.

Kapacitet

I takt med att elevantalet ökar ställs ökade krav på samsyn och likvärdig bedömning av skolors kapacitet och förvaltningen har sedan 2014 utvecklat det arbetet. Förvaltningen tar i samverkan med respektive skola fram en kapacitetsöverenskommelse som gäller under vissa förhållanden. Vid exempelvis förändrad verksamhet eller ombyggnation kan kapaciteten förändras. Särskilt fokus riktas mot idrottskapaciteten i innerstaden då det finns behov av att söka nya lösningar. Behovet aktualiseras av att skolbyggnaderna Anna Whitlocks gymnasium och P A Fogelströms gymnasium tas i bruk hösten 2018.

Målsättningen att en ökad andel av Stockholms stads elever ska kunna såväl söka som beredas plats på en kommunal gymnasieskola i Stockholm innebär att staden aktivt måste söka nya möjligheter för utbyggnad och nybyggnation av gymnasieskolor i egen regi. Åtgärder måste göras på flera skolor utifrån kapacitetsutredningen för att öka möjligheten att ta emot flera elever.

Förvaltningen ska undersöka möjligheterna att i större utsträckning samnyttja resurser mellan skolor, exempelvis elevhälsa, bibliotek, tillagning av mat och liknande funktioner. Detta skulle innebära att mindre enheter geografiskt nära varandra eller inom kluster skulle kunna dela på och samarbeta kring funktioner för en komplett skolmiljö.

Funktionsprogram för skollokaler

Uppdatering av funktionsprogrammet för skollokaler genomförs i samband med utbildningsförvaltningens lokalförsörjningsplan. Utöver uppdatering utifrån erfarenheter från slutförda projekt planeras uppdatering för att möta elevhälsans behov.

Pågående projekt

SISAB ansvarar för underhåll av de lokaler nämnden hyr av SISAB. Skolenhetens ansvar begränsas huvudsakligen till maskiner, inventarier och utrustning. Verksamhetsanpassningar beställs av utbildningsförvaltningen i syfte att komma tillrätta med brister eller öka skolors kapacitet. Utbildningsförvaltningen och SISAB strävar efter att samordna behov av underhåll och verksamhetsanpassningar. Gemensam prioritering sker bland annat av kök och prioriteringen redovisas i nämndens lokalförsörjningsplan. När prioriterade kök är mottagningskök så utreds även om köket kan ställas om till tillagningskök.

Processen för genomförande av ny-, om- och tillbyggnadsprojekt delas upp i fyra skeden: förstudie, utredningsskede, förslagshandlingsskede och genomförandeskede. Utrednings- och förslagshandlingsskedet avslutas med beslut i nämnd förutsatt att ärendet överstiger förvaltningens delegationsnivåer.

Skolgårdsutveckling

Utbildningsnämnden har fattat beslut om ett särskilt projekt kring skolgårdsutveckling, som fortlöper under 2018. Projektet ska säkerställa att skolans elever ges en viktig roll i utformningen av sin utemiljö. Under 2018 byggs fem skolgårdar om. Förvaltningens verktyg

för kvalitetsbedömning av utemiljö (av typen lekvärdesfaktor) används vid bedömning av skolgårdar. I samband med utbyggnad av befintliga skolor ska förvaltningen arbeta aktivt med kompensatoriska åtgärder för att säkerställa skolgårdens funktioner och kvalitet.

Tillfälliga lokaler

Utbildningsförvaltningen har under 2017 samlat arbetet med paviljonger och andra tillfälliga lokaler i ett särskilt samordningsprojekt för bättre planering och ökad samordning med exempelvis SISAB och stadsbyggnadskontoret. Under 2018 permanentas denna samordning.

Nedan redovisas större projekt där genomförandeskedet avslutas under år 2018. Underhållsprojekt hanteras av SISAB och redovisas inte i tabellen. Se även bilaga 13.

Skola	Projekt
Adolfsbergsskolan, ny skolenhet Mariehäll	Utökad inhyrning kv Betongblandaren
Anna Whitlocks gymnasium	Ny skola
Aspuddens skola	Kök och matsal
Backluraskolan	Ny lokal, avveckling av paviljonger
Bandhagens skola	Paviljongetablering
Beckombergaskolan	Utbyggnad
Brotorpsskolan, Gullingskolan, Katarina Norra skola, Katarina Södra skola, S:t Eriks gymnasium	Tillgänglighet publika lokaler
Blackebergsskolan	Paviljongetablering
Eriksdalsskolan	Anpassningar för CSI
Grimstaskolan	Paviljongetablering inför evakuering
Hammarbyskolan Södra, Katarina Norra skola, Kvarnbyskolan, Sörgårdsskolan, Vällingbyskolan	Skolgårdsutveckling
Hjorthagens skola	Paviljongetablering etapp 3
Hässelbygårdsskolan	Ventilation och verksamhetsanpassning hus D
Konradsberg	Anpassningar i hus K
Kungsholmens gymnasium	Kök ombyggnad
Kv. Lagunen	Paviljongetablering för åk 7-9
Midsommarkransens skola	Paviljongetablering
Observatorielundens skola	Utbyggnad för åk 7-9 (färdigställs årsskiftet 2018/2019).
Olovslundsskolan	Paviljongetablering inför ombyggnation av kök/matsal
PA Fogelströms gymnasium	Ny skola
Sjöviksskolan	Tillfällig lokal läsåret 2018/2019
Sjöängsskolan	Omklädningsrum och förvaring
Skanskvarnsskolan	Evakuering av RH-elever
Före detta Sveaplans gymnasium	Paviljongetablering
Sundbyskolan	Paviljongetablering inför utbyggnad
Vinsta Västra	Utökning av lokaler
Östbergaskolan	Nytt kök

Aktuella verksamhetsförändringar

Ekens skola årskurs 7-9 kommer att starta i Hammarby Sjöstad från och med höstterminen 2018. Inledningsvis kommer skolan att ha årskurs 7. Höstterminen 2018 startas även en ny skola i Mariehäll, med intag av förskoleklass elever första året. Planeringen sker för en skola med årskurs F-9. Skolans namn blir Adolfsbergsskolan.

Hammarbyskolan norra och Hammarbyskolan södra föreslås utgöra två separata skolenheter, med varsin rektor, från och med den 1 januari 2018.

Från och med den 1 januari 2018 kommer skolenheterna Gröndalskolan/Årstadalsskolan att ledas av varsin rektor.

Dessutom kommer skolenheterna Sköndalsskolan/Sandåkraskolan respektive Hägerstenshamnen/Hägerstensåsen att ledas av varsin rektor från höstterminen 2018.

Skolenheterna Skönstaholm/Kvickenstorp kommer att ledas av en rektor.

Solhemsängens annexskola, idag en del av Solhemsskolan, blir en egen skolenhet, Solhemsängens skola från och med 1 januari 2018 och kommer fortsatt att ha samma rektor som Solhemsskolan.

Läsåret 2017/2018 startade det nya P A Fogelströms gymnasium med 130 elever på ekonomi-programmet i tillfälliga lokaler på Åsö vuxengymnasium. De nya lokalerna på Stigberget är renoverade och klara till läsåret 2018/2019, och då kommer skolan även att ta in elever på naturvetenskapsprogrammet. Skolan dimensioneras för 750 elever.

Till läsåret 2018/2019 startar den nya skolan Anna Whitlocks gymnasium i fastigheten Murmästaren 3 på Hantverkargatan 29. Den totala lokalytan är 19 263 kvm och skolan planeras för att ha 2 300 inskrivna elever. Skolan planeras för 700 elever per årskurs på högskoleförberedande nationella program och för 200 elever på språkintröduktion. För att maximera användningen av lokalerna är planen att Östra Reals gymnasium (1 150 elever) evakueras hit läsåret 2018/2019 samt hösten 2019 då den skolan behöver renoveras.

Under 2018 kommer utbildningsförvaltningen att lämna A-huset i fastigheten Skärholmens gymnasium. Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasiums verksamhet i A-huset flyttas till lokalerna i Lindvreten vars utbyggnad beräknas vara klar till november 2018. Lindeparkens gymnasiesärskolas snickeri flyttas delvis till B-huset och de delar som inte längre behövs avvecklas. Skärholmens gymnasium (språkintröduktion) lämnar A-huset.

Europaskola

Regeringen och Stockholms stad har bedömt att det är angeläget att Sverige har en så kallad Europaskola där utbildningen bedrivs enligt den internationella läroplan som Europeiska unionen (EU) har utformat. Europaskolans läroplan gäller från fyra års ålder och slutar med

en European Baccalaureate, som vanligtvis uppnås vid 18 års ålder. För att Stockholms stad ska kunna starta en Europaskola krävs dels ett godkännande av Skolinspektionen, dels att utbildningsdepartementet beviljas en ackreditering av EU. Ansökan om ett godkännande från Skolinspektionen kommer att ske vid utgången av år 2017. Förvaltningen ska därefter påbörja framtagandet av en tydlig plan för hur en Europaskola som startar hösten 2019 ska utformas.

Månadsvis utbetalning av ersättning till fristående förskoleverksamhet med mera samt till fristående fritidshemsverksamhet

Utbetalningarna till verksamheterna inom utbildningsnämndens ansvarsområde sker i nuläget på olika sätt, med olika frekvens och baserat på olika avläsningstider. Fristående grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola får månadsvisa utbetalningar för innevarande månad. Fristående förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem får utbetalt kvartalsvis i förskott och vid kommande utbetalning sker sedan en korrigering utifrån månadsavläsningen. Månadsutbetalningar är samtidigt det vanligaste systemet inom andra verksamheter samt i andra kommuner.

För att ersättningen i så hög utsträckning som möjligt ska spegla faktiskt barn-/elevantal, menar förvaltningen att månadsvis avläsning och utbetalning bör genomföras under 2018. Avläsning och utbetalning av ersättning bör hanteras på samma sätt inom samtliga verksamhetsområden oavsett regiform. Förvaltningen får fortsatt i uppdrag från nämnden att revidera riktlinjerna för fristående förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem vad avser utbetalningstillfällen och kommer under inledningen av 2018 att föreslå utbildningsnämnden att besluta om reviderade riktlinjer.

EU-riktlinjer

Förvaltningen har under 2017 tagit fram riktlinjer för det fortsatta arbetet utifrån den stadsövergripande EU-policyen. Målsättningen är att dessa riktlinjer ska kunna fungera som en vägledning för förvaltningens EU-arbete utan att styra på detaljnivå. Förvaltningen menar att det är viktigt att bedriva ett aktivt EU-policyarbete för att påverka policyinriktningen på utbildningsområdet i Europa. Ett antal konkreta aktiviteter är formulerade för förvaltningens EU-engagemang, se nedan.

Det finns också ett behov av att få spridning för EU-policyarbetet bland fler funktioner och professioner internt i förvaltningen. Därför kommer utbildningsförvaltningen att under 2018 genomföra ett antal informationstillfällen med fokus på förvaltningens verksamhetsområden i europeisk kontext snarare än allmän EU-information.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bevaka initiativ och satsningar från EU samt fånga upp goda exempel från andra EU-länder inom förvaltningens verksamhetsområde	2018-01-01	2018-12-31
Delta i EU-projekt som bidrar till verksamhetsutveckling	2018-01-01	2018-12-31
Delta i EUROCITIES-nätverket och specifika nätverk inom EUROCITIES för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte	2018-01-01	2018-12-31
I prioriterade frågor delta i konferenser och aktiviteter inom EU-samarbetet	2018-01-01	2018-12-31

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	--	100 %	100 %	Tertial

Nämndmål:

I samtliga verksamheter integreras jämställdhetsperspektiv

Förväntat resultat

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i det ordinarie arbetet. Personalen har kunskap om genus och normkritisk pedagogik samt hedersrelaterat våld och förtryck. Verksamheten arbetar normkritiskt och motverkar stereotypa könsroller, diskriminering och ojämlika strukturer bland både elever och personal. Verksamheten agerar om en elev är utsatt för hedersrelaterat förtryck. Alla elever och all personal garanteras samma rättigheter och möjligheter. Eleverna har inflytande i skolans likabehandlingsarbete. Skolan förebygger kränkningar, diskriminering och trakasserier genom regelbunden kartläggning av verksamheten tillsammans med elever. Uppföljning av kränkande behandling görs utifrån det stöd som finns framtaget. Förekomsten av sexuella trakasserier i skolan uppmärksammas och bekämpas särskilt.

Alla medarbetare och chefer på central utbildningsförvaltning ska gå en halvdags utbildning som ger en introduktion till normkritik. Insatsen påbörjades 2017 och fortsätter 2018.

Utbildningsförvaltningen har påbörjat arbetet med jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden. Att göra en jämställdhetsanalys handlar om att analysera på vilket sätt verksamheten förhåller sig till de jämställdhetspolitiska målen samt vilka konsekvenser olika åtgärder eller beslutsalternativ får för kvinnor respektive män när det gäller bemötande och service, representation och fördelning av makt och resurser. Under 2018 intensifieras arbetet, och förvaltningen kommer att identifiera inom vilka processer en jämställdhetsanalys behöver göras och ett metodstöd för jämställdhetsanalyser tas fram.

Vidare kommer utbildningsförvaltningen att, i samarbete med stadsledningskontoret, implementera de stadsövergripande programmen inom jämställdhet, barnrätt och hbtq när fullmäktige fattat beslut om att anta dessa.

Genom den utvecklade systematiken kring anmälningar till huvudmannen av kränkande behandling, har förvaltningen möjligheter att skilja ut olika typer av kränkningar, bland annat sexuella trakasserier. Detta ger möjlighet att förbättra arbetet mot alla typer av kränkningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Aktivt Medskapandeindex	80	81	81	År
 Index Bra arbetsgivare	83	84	84	År
 Sjukfrånvaro	--	5 %	tas fram av nämnd	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	--	1,8 %	tas fram av nämnd	Tertial

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningens arbete med strategisk kompetensförsörjning säkerställer att alla nivåer gemensamt har den kompetens som är nödvändig för att skapa den bästa skolan för varje elev. Utbildningsförvaltningen attraherar, rekryterar, introducerar och behåller kompetenta och engagerade medarbetare som tar initiativ till och får möjlighet att utveckla sig själva och sitt uppdrag. Lärarna är behöriga och legitimerade, och bidrar tillsammans med övrig personal till skolans utveckling. Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens samtliga arbetsplatser är god. Ett särskilt fokus läggs på frågor kring arbetsbelastning och ledarskap.

Attraktiv arbetsgivare

Stadens pedagogiska verksamheter står inför stora utmaningar vad gäller kompetensförsörjning av lärare samt andra yrkesgrupper i samtliga skolformer. Utbildningsförvaltningen tar årligen, i samband med underlag till budget, fram en kompetensförsörjningsplan med uppdaterad statistik över rekryteringsbehovet av lärare och andra personalgrupper från förskola till gymnasieskola. Inom Stockholms stads kommunala förskolor behöver det anställas cirka 1 200 nya barnskötare och förskollärare årligen under ett antal år framöver. Rekryteringsbehovet i grundskolan är cirka 800 lärare och 400 barnskötare och lärare i fritidshem per år och i gymnasieskolan cirka 200 lärare per år fram till 2026.

Under de senare åren har det blivit svårt att rekrytera utbildad och behörig personal till skolornas elevhälsoteam och rekryteringsbehovet ligger på drygt 100 per år fram till 2026.

Det stora rekryteringsbehovet innebär att fler måste välja att utbilda sig till förskollärare och lärare. Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och andra berörda aktörer verka för att regeringen och lärosätena prioriterar tillförandet av fler platser på lärar- och förskolläraryt utbildningarna i Stockholm, samt verka för att Stockholms universitet åter startar erfarenhetsbaserad utbildning till förskollärare.

Staden måste lyckas rekrytera nya skickliga medarbetare och samtidigt vara en attraktiv arbetsgivare för att behålla de som redan arbetar i stadens förskolor och skolor. Yrkets attraktivitet måste öka, vilket till stor del görs genom förtroende för de professioner som är verksamma inom förskola och skola. Förvaltningens chefer har ett stort ansvar för att säkerställa en god arbetsmiljö, något som är avgörande för att behålla och rekrytera medarbetare och chefer.

Rekrytering

Förvaltningen kommer fortsatt att erbjuda ett 30-tal skolor ett riktat rekryteringsstöd via serviceförvaltningen. Arbetet med att ta fram kravprofiler för de mest förekommande befattningarna fortsätter, något som kommer att underlätta rekryteringsprocessen och säkerställa att all rekrytering är kompetensbaserad.

För att skapa förutsättningar för rekrytering av lärare till områden som har svårast och/eller störst behov genomförs bland annat följande riktade insatser.

- Rekryteringsstöd till rektorer vid rekrytering av lärare och lärare i fritidshem.
- Utökad möjlighet för skolor i ytterstaden/skolor med störst nyrekryteringsbehov att ta emot studenter från Teach for Sweden, TFS, från Stockholms universitets erbjudande till studenter med forskarutbildning som läser kompletterande pedagogisk utbildning, KPU, samt från utländska lärares vidareutbildning, ULV.
- Ett ettårigt pilotprojekt med lönetillägg för lärare på några grundskolor med högt socioekonomiskt index och låga kunskapsresultat.

Skolornas elevhälsoteam utgör en viktig resurs för elevernas resultat. Under 2018 kommer riktade insatser att göras för att visa på möjligheterna i yrket samt locka blivande medarbetare inom elevhälsan till Stockholms stad. Rekryteringsstöd erbjuds till rektor genom annonsunderlag med kompetenskrav enligt ledningssystemet, samråd och avstämning i rekryteringsprocessen.

Utbildningsförvaltningen deltar på arbetsmarknadsdagar och mässor i regionen för att möta blivande medarbetare och synliggöra stadens erbjudande och stärka arbetsgivarvarumärket.

Projektet Från nyanländ till nyanställd lärare kommer under 2018 att öka volymen från 120 till cirka 160 inskrivna deltagare. Vidareutveckling av praktikmoment samt förbättrad vägledning inför kompletterande högskolestudier är prioriterade aktiviteter. En uppföljning

kommer att göras av de deltagare från två kurser i Skolyrkessvenska med praktik för asylsökande lärare, som genomförts 2017 med drygt 40 deltagare totalt.

Utbildningsförvaltningen ska i samråd med stadsdelsförvaltningarna utreda och testa projektet Från nyanländ till nyanställd även för förskolans personalkategorier. Att ta tillvara kompetens är en viktig aspekt av stadens kompetensförsörjning.

God introduktion och stöd under de första yrkesverksamma åren är avgörande för att nyexaminerade lärare ska stanna kvar i yrket. Stadens skolor erbjuder nyexaminerade lärare en mentor som under introduktionsperioden ska ge stöd i att genom olika metoder planera och genomföra undervisning, utvecklingssamtal, bedömning och dokumentation. För att träna förmågan att leda, bemöta elever och föräldrar samt samverka med andra i rollen som lärare erbjuds två gånger per termin nätverksträffar och seminarier som utmanar, lyfter och stärker professionen för nyexaminerade och deras mentorer. Samarbetet med Teach for Sweden utökas och Stockholms universitets erbjudande till studenter som läser kompletterande pedagogisk utbildning med forskarutbildning fortsätter.

Stöd till verksamheten för minskad administration

Utbildningsförvaltningen behöver bedriva ett systematiskt arbete för att minska det administrativa arbetet för lärare och skolledare, med målet att möjliggöra en bättre arbetssituation. Undersökningar visar att i kvinnodominerade sektorer tenderar chefer att ha fler direkt underställda än i mansdominerade sektorer, något som kan påverka verksamheten negativt och leda till ohälsa. Många av förvaltningens rektorer har ett stort antal underställda direkt under sig. Förvaltningen kommer under 2018 att undersöka hur rektor kan organisera och fördela arbetet på skolan. En väl fungerande lednings- och stödorganisation ger rektor större förutsättningar att vara pedagogisk ledare och leda det systematiska kvalitetsarbetet. Utbildningsförvaltningen kommer att ta fram ett förslag på hur en grundbemanning bör se ut på en skola av en viss storlek. Grundbemanning i form av ledningsfunktioner och administrativa stödfunktioner som biträdande rektorer, administrativa chefer och kompetent administrativ personal avlastar rektors arbete. Förslag tas även fram på hur en lämplig grundbemanning för elevhälsoteam kan se ut.

Såväl rektorer som utbildningsförvaltningen i stort ställs inför utmaningen att organisera undervisningen om/när inga ämnesbehöriga finns att tillgå. Förvaltningen behöver därför undersöka vilka förutsättningar som behöver finnas på plats för att legitimerade lärare ska kunna fokusera på undervisningen och vilka arbetsuppgifter som istället kan utföras av andra yrkeskategorier. Förvaltningen kommer under 2018 att genomföra ett pilotprojekt med lärarassistenter och studiepedagoger samt i samråd med kommunstyrelsen ta fram en strategi för kompletterande kompetenser inom skolan med syfte att öka förutsättningarna för att legitimerade lärare ska få mer tid för undervisning.

Förvaltningen ska under 2018 fortsätta arbetet med mobila lärarteam och samordna behovet av vikarier, till exempel vid kortare sjukfrånvaro eller när medarbetare kompetensutvecklar

sig. Ett projekt för vikariebemanning genomförs under 2018 i ett grundskoleområde och lärdomarna utgör grund för fortsatt arbete kring vikariehantering i stadens skolor. I projektet testas förutsättningar för att samla alla stadens vikarier i ett centralt vikariehanteringssystem och matcha dem med skolornas behov. Initialt inkluderas befintliga vikarier i området och lärare som vill fortsätta arbeta efter sin pension. Därefter kommer riktade insatser att göras till studenter och andra målgrupper. Det kommer att finnas möjlighet för intresserade att registrera sitt intresse för att ingå i systemet vid till exempel arbetsmarknadsmässor eller direkt via stadens hemsida.

Utbildningsförvaltningen kommer även fortsatt att utveckla utbildningsinsatser för att stärka det administrativa stödet kring chefer, till exempel genomförs kompetensutvecklingsinsatser för skoladministrativ personal inom dokumenthantering, lönehantering med mera. För att avlasta skolorna och övriga förvaltningen och säkerställa förvaltningens informationshantering fortsätter arbetet med att bevara information digitalt istället för analogt. Delar av förvaltningen har övergått från bevarande av pappersakter i diariet till ett i princip helt digitalt bevarande. Detta ger flera vinster; resursbesparande vad gäller tidsåtgång och fysiskt utrymme, miljövänligt, bättre tillgänglighet samt säkerhet i återsökning och bevarande, vilket även medverkar till en bättre arbetsmiljö och en modern, attraktiv arbetsplats.

Kompetenta och engagerande chefer i förskola och skola

I en allt hårdare konkurrens om nya medarbetare är kompetenta och skickliga chefer en förutsättning för att utbildningsförvaltningen ska kunna fortsätta attrahera lärare och andra yrkesgrupper till stadens skolor. Förvaltningen och staden erbjuder nya chefer professions- och verksamhetsutveckling som möjliggör för dem att utvecklas i sitt ledarskap.

Chefsprogrammets utbud utvecklas kontinuerligt och utgår från ett antal identifierade kompetenser för ett framgångsrikt ledarskap, med ett särskilt fokus på att kommunicera och organisera verksamheten. Ledarutbildningen som stöd till verksamheten i satsningar kring digitalisering fortsätter.

För att möta det ökade antalet rekryteringar av chefer fortsätter arbetet med att vidareutveckla rekryteringen, bland annat genom större närvaro i sociala medier. En del i detta är också att fortsätta stärka arbetsgivarvarumärket genom att kommunicera utbudet av utvecklingsmöjligheter samt lyfta goda exempel i verksamheten.

Cirka 40 procent av stadens förskolechefer går i pension de kommande fem åren. Sedan flera år tillbaka genomför förvaltningen ett ledarskapsprogram för blivande chefer som riktar sig till förskollärare med ambitionen att åta sig ledningsuppdrag. Förvaltningen kommer under 2018 att utveckla ett steg två i utbildningen, liknande det som finns inom grund- och gymnasieskolan. Syftet är att de som idag har ett ledningsuppdrag som biträdande förskolechefer ska förberedas inför kommande uppdrag som förskolechefer.

Förvaltningen kommer fortsatt arbeta med att säkerställa att rektorerna har tillräckliga förutsättningar för att leda det pedagogiska arbetet. Förvaltningen kommer att se över det operativa stödet till verksamheten. Förvaltningen kommer även fortsättningsvis att erbjuda stöd till cheferna inom arbetsrätt, kollektivavtal, samverkan, rehabilitering med mera. Utbildningsinsatser erbjuds kontinuerligt för att stärka chefernas kompetens och därigenom säkerställa en enhetlig hantering i linje med framtagna riktlinjer, rutiner och aktuell lagstiftning. Ett särskilt fokus läggs på att stärka chefer i att uppmärksamma tidiga signaler på brister i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Förvaltningen kommer att se över hur verktyg för att undersöka arbetsmiljön kan göras mer tillgängliga och användbara för verksamheten. Ett sådant verktyg är att utöka samarbetet med externa aktörer, exempelvis Sunt Arbetsliv, med målet att stärka kompetensen och lärandet inom förvaltningens organisation.

En god grund för att identifiera områden som bör prioriteras under verksamhetsåret och där stöd från HR kan behövas är de årliga uppdragsdialogerna som fortsätter. Dialogerna möjliggör att särskilda insatser kan sättas in i tidigt skede för enheter där det finns behov för det.

Arbetsmiljö

En framgångsfaktor för väl fungerande verksamheter och ett långsiktigt hållbart arbetsliv är en god arbetsmiljö fri från kränkande särbehandling där medarbetare känner delaktighet, engagemang och trivsel på sin arbetsplats. Chefer och medarbetare har ett gemensamt ansvar för att skapa en god arbetsmiljö och fortsatt implementering av personalpolicyn kommer att vara en viktig del i det arbetet.

Det systematiska arbetsmiljöarbetets stödmaterial kommer att förenklas för att skapa större användbarhet och måluppfyllelse. I den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet följs särskilt upp att enheterna arbetar med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön utifrån förvaltningens övergripande mål.

Arbetet med att minska sjukfrånvaron är fortsatt högt prioriterat. Genom att regelbundet tillhandahålla statistik över sjukfrånvarons utveckling samt erbjuda utbildningsinsatser inom rehabilitering och det systematiska arbetsmiljöarbetet till samtliga chefer möjliggörs att ett aktivt arbete kan bedrivas i verksamheterna.

I samarbete med företagshälsovården kommer preventiva insatser, som exempelvis hälso-samtal och kurser i livsbalans samt en central uppföljning av sjukfrånvaron, att säkerställa att ett riktat stöd ges till verksamheter med hög sjukfrånvaro redan i ett tidigt skede. Som ett led i detta arbete ser förvaltningen ett behov av att öka kunskapen bland chefer om vilka friskfaktorer som har betydelse för medarbetarnas hälsa.

Lika rättigheter och lika möjligheter

Utbildningsförvaltningens arbetsplatser ska präglas av en öppen, respektfull och jämställd arbetsmiljö fri från diskriminering och trakasserier med fokus på det förebyggande och främjande arbetet mot diskriminering samt lika rättigheter och möjligheter.

Arbetet mot diskriminering ska vara integrerat som en naturlig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet genom att alla enheter kontinuerligt undersöker verksamheten för att upptäcka eventuella risker eller hinder för lika rättigheter. Bland annat ska all statistik presenteras könsuppdelad för att därigenom upptäcka eventuella osakliga skillnader i representation eller resursfördelning. Ett särskilt fokus läggs på att möjliggöra för ökad mångfald bland medarbetare och chefer samt att se över förutsättningarna för att kunna kombinera föräldraskap med ett arbete på utbildningsförvaltningen. Förvaltningen kommer under året att fortsätta utveckla stödmaterial och dela goda exempel till enheterna i syfte att underlätta arbetet mot diskriminering samt följa upp enheternas arbete i förvaltningsgruppens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Heltid och tryggare anställningar

Utbildningsförvaltningen kommer under 2018 att stärka den handlingsplan som finns för arbetet med heltid genom att bland annat se över möjligheterna att upprätta individuella handlingsplaner, utveckla existerande rutiner för att lättare möjliggöra matchning av flera deltidsanställningar upp till heltid samt stärka kompetensen hos verksamheternas chefer avseende personalplanering.

Lön som verktyg för verksamhetsutveckling

Den särskilda satsning på skolledarlöner som staden beslutade i budget 2017 har bidragit till att utbildningsförvaltningens skolledare har konkurrenskraftiga löner. Prioriteringen av legitimerade lärare framför olegitimerade i löneöversynerna 2016 och 2017 kommer att fortsätta i löneöversynen 2018.

Inför löneöversynen 2018 kommer förvaltningen att göra en analys av behovet av löneökningar utifrån marknadsperspektiv samt utifrån stadens lönekartläggning.

Utbildningsförvaltningen behöver, för att kunna höja resultaten i skolor med särskilt stora utmaningar, i större utsträckning kunna attrahera skickliga lärare till dessa skolor. Söktrycket till grundskolor med högt socioekonomiskt index är lägre än till skolor i andra områden. Lönen kan vara *ett* styrmedel för att öka attraktiviteten så att skickliga lärare kan rekryteras och behållas. Utbildningsnämnden har därför fått i uppdrag att genomföra ett ettårigt pilotprojekt med lönetillägg för lärare på några grundskolor med högt socioekonomiskt index och låga kunskapsresultat. Efter projekttiden ska uppföljning göras av om söktrycket till lärartjänster har ökat i dessa skolor.

Kompetenta och engagerade medarbetare

En viktig del av utbildningsförvaltningens arbete med att behålla medarbetare är att tillhandahålla kompetensutvecklingsinsatser för att skapa de övergripande förutsättningar som behövs för att öka ämnesbehörigheten hos lärarna och höja kompetensen hos andra yrkesgrupper. Förvaltningen ser positivt på kompetensutveckling och organisationens chefer uppmuntrar sina medarbetare att delta i de olika insatser som erbjuds. För lärare finns sedan flera år utvecklings- och karriärmöjligheter i form av förstelärare, lektorat och meritering till yrkes-

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med att motarbeta rasism och extremism i skolan genom exempelvis ett lärarnätverk. Arbetet utgår från stadens arbete med ECCARs tiopunktsprogram.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

I samtliga verksamheter integreras mångfaldsperspektiv

Förväntat resultat

Mångfaldsperspektivet är integrerat i det ordinarie arbetet. Personalen har kunskap om mänskliga rättigheter, antirasism, extremism och normkritisk pedagogik. Alla elever och all personal garanteras lika rättigheter och möjligheter. Skolan förmedlar de demokratiska värdena och mänskliga rättigheterna. Främlingsfientlighet, rasism och extremism motarbetas. Skolan förebygger kränkningar, diskriminering och trakasserier genom regelbunden kartläggning av verksamheten tillsammans med elever. Uppföljning görs utifrån det stöd som finns framtaget. Eleverna har inflytande i arbetet samt känner till sina rättigheter i enlighet med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Skolan har ofta en avgörande roll för att en människa ska känna till och kunna hävda sina mänskliga rättigheter. Skolan har också en viktig roll i att fostra unga till demokratiska medborgare. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Eleverna ska utveckla demokratiska förmågor samt ha möjlighet att arbeta med frågor av gemensamt intresse, som elevskyddsombud, elevrådsrepresentant och i andra roller som elevföreträdare.

Förvaltningen har startat ett arbete kring den åttonde punkten i ECCARs (European Coalition of Cities Against Racism) program, om att utbilda för att motverka rasism och diskriminering, utifrån stadens riktlinjer. Ett lärarnätverk för modersmållärare kommer att arbeta för att modersmålsundervisningen i Stockholms stad ska genomsyras av värderingar som motverkar rasism och extremism i samhället.

Arbetet med att utveckla förvaltningens sidor på Pedagog Stockholm som handlar om rasism fortsätter under 2018.

Utifrån handlingsplanen mot våldsbejakande extremism kommer förvaltningen att fortsätta arbetet med implementeringen och samordnar utbildningsinsatserna som planeras under 2018. Utbildningarna kommer även att innefatta MR-området inklusive insatser för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.

De nationella minoriteternas rättigheter

För att öka kunskapen om minoritetslagstiftningen bland medarbetare på central förvaltning kommer utbildningstillfällena att anordnas i samverkan med minoritetsgrupperna.

Kommunikationsinsatserna till skolledare och pedagoger om minoriteternas rättigheter, kultur och historia fortsätter i tillgängliga kanaler.

Genom förvaltningen finns tillgång till undervisning i minoritetsspråken finska, meänkieli och romani. När det gäller jiddish ska en lärare rekryteras. Förvaltningen har ett avtal med Sameskolstyrelsen så att skolorna kan erbjuda distansundervisning i samiska.

Utbildningsförvaltningen fortsätter under 2018 sin täta samverkan med kansliet för mänskliga rättigheter, arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen kring romsk inkludering. Den gemensamt framtagna strategin utgör grunden för det fortsatta arbetet.

Stöd till finskspråkiga förskolors verksamhet

Staden får medel från länsstyrelsen eftersom staden är finskt förvaltningsområde. Utbildningsnämnden får en del av dessa medel för att stödja de finskspråkiga förskolornas verksamhet. Förvaltningen har ett ansvar för övergripande frågor, statistik och uppföljning och samordning av kompetensutveckling.

Det finns ett behov av kompetensutveckling för pedagoger i finskspråkiga förskolor och stöd till verksamheterna. Under 2017 har förvaltningen därför inlett ett nytt arbetssätt i samverkan med pedagoger från Östermalms stadsdelsförvaltning, med fokus på att utveckla det finska språket genom digitalisering. Pedagogerna från Östermalm arbetar med stadsövergripande nätverk och kompetensutveckling för pedagoger i finska förskoleverksamheter. Ett system med vikarieersättning har införts från hösten 2017 för att möjliggöra för fler pedagoger i de finskspråkiga förskolorna att delta i nätverk och kompetensutveckling. Förvaltningen kommer att utvärdera detta system under 2018.

Tillgänglighet i publika lokaler

Tillgänglighetsanpassningen av skolors publika lokaler fortgår inom ramen för ett särskilt projekt. Under 2018 genomförs anpassningar i 22 skolor, utöver skolor där direkt elevrelaterade tillgänglighetsåtgärder genomförs.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Beställa åtgärder för att tillgängliggöra skolornas publika lokaler.	2014-01-01	2018-12-31
Införliva tillgänglighetsanpassning i samtliga skolgårdsprojekt.	2014-01-01	2018-12-31
Tillgängliggöra information om vilka skolor i egen regi som är tillgänglighetsanpassade.	2014-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Arbetet med att säkerställa att ett barnrättsperspektiv är integrerat i det dagliga arbetet i all verksamhet fortsätter och intensifieras under 2018. Förvaltningen ska genomföra ytterligare utbildningsinsatser för såväl medarbetare som chefer för att säkerställa att fattade beslut är barnrättsbaserade, enligt de vägledande principerna och övriga artiklar i barnkonventionen.

Vidare kommer utbildningsförvaltningen att arbeta vidare, tillsammans med kansliet för mänskliga rättigheter med flera, med att implementera de stadsövergripande programmen så snart de blivit beslutade.

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Andel elever i årskurs 2 på gymnasiet, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	86 %	88 %	88 %	År
 Andel elever i årskurs 5, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	71 %	75 %	75 %	År
 Andel elever i årskurs 8, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	76 %	80 %	80 %	År

Nämndmål:

I samtliga verksamheter integreras barnrättsperspektiv

Förväntat resultat

Barnrättsperspektivet är integrerat i det ordinarie arbetet. Personalen har kunskap om barnkonventionen och säkerställer att verksamheten bedrivs med ett barnrättsperspektiv. Eleverna har inflytande i arbetet samt känner till sina rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Eleverna vet vart de kan vända sig om de upplever att de är utsatta för kränkande behandling, trakasserier, våld eller övergrepp i skolan, i hemmet eller av annan närstående. Skolan förebygger kränkningar, diskriminering och trakasserier genom regelbunden kartläggning av verksamheten tillsammans med elever. Uppföljning görs utifrån det stöd som finns framtaget. Skolan samverkar utifrån barnets bästa med vårdnadshavare samt med socialtjänst och andra aktörer.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Ett flertal av stadens skolor genomför redan våldspreventiva insatser och under 2018 fortsätter förvaltningens arbete med våldsprevention utifrån utbildningsprogrammet MVP (Mentorer i våldsprevention). Arbetet sker i nära samarbete med kommunstyrelsen och genom det avtal som förvaltningen har tecknat med organisationen MÄN (tidigare män för jämställdhet). Avtalet sträcker sig fram till 31 december 2018 och syftar till att samordna stöd till skolor och stadsdelsförvaltningar som redan påbörjat ett våldspreventivt arbete utifrån MVP samt stötta nya verksamheter som vill påbörja ett sådant arbete. Arbetet ska ske med utgångspunkt i

beprövade metoder som tar sin utgångspunkt i attitydförändringar kring kön och jämställdhet. De våldspreventiva insatserna som genomförs runt om i staden utvärderas inom förvaltningen samtidigt som vissa av stadens skolor ingår i den nationella utvärderingen av våldspreventiva insatser som Skolverket genomför på uppdrag av regeringen. I samarbete med andra aktörer, däribland socialförvaltningen, kommer utbildningsförvaltningen även att utveckla samverkan kring tidiga insatser för att motverka att barn och unga i riskmiljöer rekryteras till kriminalitet.

Förvaltningen ska utifrån det framtagna programmet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld säkerställa att de lokala elevhälsoteamen har kompetens inom dessa områden. Förvaltningen planerar bland annat att fortsatt erbjuda utbildningsinsatser för skolorna tillsammans med Origo, ett resurscentrum i samarbete mellan kommunerna i Stockholms län, Polismyndigheten i Stockholms län och Stockholms läns landsting.

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta	--	100 %*	Tas fram av nämnd	År

* avser andel av erbjudna utbildningsplatser.

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen fortsätta driva våldspreventivt arbete i förskolan och skolan, tex utifrån utbildningsprogrammet MVP	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska, i samarbete med kommunstyrelsen, fortsätta kunskapsutvecklingen till skolans personal och elever kring hedersrelaterat våld och förtryck	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Samtliga verksamheter har ett aktivt arbete för att motverka våld

Förväntat resultat

Se förväntat resultat till nämndmål 1.1.2 Alla elever har en god lärmiljö

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Se under mål 4.3.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Utbildnings-, kultur- och idrottsförvaltningarna ska under 2018 öka antalet bokningsbara skollokaler utöver skolidrottssalar via stadens bokningssystem genom att installera kortlås på lämpliga skollokaler utifrån en inventering av stadens kommunala skolor.

Förvaltningarna ska under 2018 i samråd med kommunstyrelsen ta fram en modell för organisation kring uthyrning av både skollokaler och idrottslokaler. Detta inbegriper även taxor.

Ett separat projekt med kulturförvaltningen fortlöper under 2018 för att samplanera skollokaler med Kulturskolan.

Idrotts- och utbildningsförvaltningarna har tillsammans med SISAB inrättat fem övernattningsskolor: Hässelby-Vällingby, Bromma, Östermalm, Södermalm och Farsta/Gubbängen. Totalt finns 12 övernattningsskolor som inventeras under hösten 2017.

Kommunfullmäktige har beslutat om stadsgemensamma riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP). Utbildningsförvaltningen ska under året se över möjligheterna att skapa långsiktiga samarbeten med idéburna organisationer.

Se även under mål 1.1.1, 1.1.3, 1.5 samt 4.3.

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Antal bokade timmar i skollokaler utanför skoltid	--	10 000	Tas fram av nämnd	År

KF:s Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB inventera stadens samtliga skolor i syfte att öppna upp lokaler för föreningsliv och civilsamhälle	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden, SISAB, idrottsnämnden och kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram en modell för organisation kring utyrning av både skollokaler och idrottslokaler	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

I samtliga verksamheter integreras demokrati och inflytande

Förväntat resultat

Demokrati och inflytande är integrerat i det ordinarie arbetet. Skolans lokaler tillgängliggörs för civilsamhället så långt det är möjligt. Alla elever och all personal garanteras lika stor tillgång till verksamheten. Skolan samverkar med stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med lokal utveckling. Tillgänglighet, demokrati och inflytande utvecklas genom att skolan regelbundet kartlägger verksamhetens lokaler, form och innehåll tillsammans med elever. Uppföljning görs utifrån det stöd som finns framtaget.

Utbildningsnämndens Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Andel elever i åk 8 som anser att de har inflytande i skolan	81 %	82 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Upphandlingar kommer att genomföras enligt nämndens plan för upphandling. För att identifiera eventuella områden där det idag saknas avtal kommer inköpsanalyser att genomföras under året. Förvaltningen deltar även i stadens centrala och gemensamma upphandlingar

för att säkerställa verksamheternas behov av varor och tjänster. En angelägen upphandling för att säkerställa att stadens miljömål och riktlinjer för skolmåltider uppnås är upphandlingen av livsmedel som kommer att pågå under 2018.

Förvaltningen kommer att fortsätta att följa upp avtalstroheten samt leverantörernas följsamhet mot avtal genom uppföljning av ingångna ramavtal och löpande seriositetskontroller. Förvaltningens elektroniska inköp är ett fortsatt utvecklingsområde för att öka systemutnyttjandet av inköpsmodulen. Förvaltningen ska även fortsätta att vidareutveckla stödet till skolornas inköpsansvariga genom till exempel riktad information, nätverksmöten och vid behov skolbesök. Särskilt fokus läggs på stödet kring lokalvård på entreprenad där miljökraven är en viktig del. Utifrån beslut om en gemensam inköpsorganisation för staden kommer förvaltningen att behöva se över arbetssätt och deltagande i detta.

KF:s Indikator	Utfall 2017	Årsmål 2018	KF:s årsmål	Period
 Andel elektroniska inköp	--	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	--	100 %	85 %	År

5. Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges budgetram för utbildningsnämnden uppgår till 18 705,6 mnkr på kostnadssidan och 601,9 mnkr på intäktssidan, netto 18 103,7 mnkr. Budgeten för investeringar uppgår till 135,0 mnkr.

Budgeten innebär en nettoökning med 919,7 mnkr jämfört med 2017, varav 482,6 mnkr avser volymförändringar. I budgeten ingår ett generellt effektiviseringskrav om 177,6 mnkr, vilket motsvarar cirka 1,0 procent av nettobudgeten.

Förändringen i utbildningsnämndens budgetram 2018, jämfört med budget 2017, beror främst på ökade prestationsersättningar då antal elever ökar och på höjda schablonbelopp från kommunfullmäktige. Schablonerna höjs med 3,0 procent för förskola och 2,5 procent för fritidshem, fritidsklubb, grundskola åk F-9, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Inom grundskolans grundschablon finns en satsning på lärarassistenter och studiepedagoger om 30 mnkr. I grundskolans strukturtillägg ingår en satsning på lönetillägg för lärare i grundskolor med högt socioekonomiskt index om 13 mnkr. Tidigare budgetanslag för lärarnätverk mot rasism och extremism, insatser mot hedersrelaterat våld i skolan och antivåldsutbildning om 5 mnkr är borttaget ur nämndens budgetram.

Kommunfullmäktiges budget grundas på barn- och elevantal i de olika verksamheterna våren 2017. Budget till utbildningsnämnden fördelas med schabloner och med anslag, som är specifika belopp riktade till olika ändamål. Schablonen avser att täcka merparten av kostnaderna i verksamheten.

I kommunfullmäktiges budget beräknas följande förändring av antalet schablongrundande elever ske mellan 2017 och 2018:

- förskolan ökar med cirka 300 barn
- fritidshem ökar med cirka 2 100 elever
- grundskolan ökar med cirka 2 900 elever
- grundsärskolan ökar med cirka 45 elever
- gymnasieskolan ökar med cirka 300 elever
- gymnasiesärskolan ökar med cirka 15 elever

Prestationsförändringar (ändringar i barn- och elevantal) som beräknas påverka budgeten anges i månads- och tertialrapporter till kommunstyrelsen under året.

Jämfört med kommunfullmäktiges budget 2018 beräknas antalet stockholmsbarn i verksamhetsplanen enligt följande sammanställning, vilket motsvarar en ytterligare prestationsökning med cirka 430 mnkr:

Antal elever per verksamhet	KF 2018	VP 2018	Differens
Förskola, fristående	20 733	20 600	-133
Fritidshem	40 686	41 556	870
Fritidsklubb	12 879	14 082	1 203
Grundskola åk F-9	94 556	98 714	4 158
Grundsärskola	902	917	15
Gymnasieskola	27 064	27 580	516
Gymnasiesärskola	416	419	3

Mer detaljerade uppgifter kring antal schablonggrundande barn och elever finns i bilaga 1. Bilaga 2 innehåller av stadsledningskontoret särskilt efterfrågade budgetuppgifter. Samtliga grund- och gymnasieskolor framgår i bilaga 4.

Ekonomiadministrativa tjänster, it-kostnader och kommungemensamt avtal

Serviceförvaltningen har tidigare tagit betalt för flera olika tjänster som generella avgifter. Från och med 2018 kommer det att ske en viss förändring av debiteringen då serviceförvaltningen kommer att ta ut separata avgifter för vissa tjänster, som hantering av löneskulder och makulering av leverantörsfakturor, med syfte att öka incitamenten för förvaltningarna att minska omfattningen av dessa. Under 2018 kommer förvaltningen därför att se över hur fördelningen av serviceförvaltningens kostnader ska ske. Se bilaga 9

Stadens kostnader för gemensamma och centrala it-lösningar fördelas genom Stockholms stads it-prislista. För utbildningsförvaltningens del ökar de kostnader som fördelas via it-prislistan med 46 mnkr jämfört med 2017 och uppgår till sammanlagt 168 mnkr. Ökningen beror till stor del på att delar av skolplattformen nu övergår från projekt till förvaltning. Utbildningsförvaltningens totala kostnader för licenser, förvaltning, drift och utveckling av it-system uppgår till cirka 272 mnkr, varav 195 mnkr fördelas ut till skolorna/enheterna. Vissa av kostnaderna fördelas ut per anställd, medan andra fördelas ut per elev, se bilaga 10. Som framgår av tabellen nedan ökar it-kostnaderna per anställd 2018 jämfört med 2017, medan it-kostnaderna per elev i stort sett är oförändrade på grundskolan medan de sjunker något på gymnasiet.

Genomsnittlig it-kostnad i kr per elev respektive anställd	2017	2018
Kostnad per elev, Grundskola	1 334	1 335
Kostnad per elev, Gymnasieskola	1 589	1 469
Kostnad per anställd, Grundskola	4 638	4 969
Kostnad per anställd, Gymnasieskola	4 547	4 883
Kostnad per anställd, Central förvaltning	3 614	5 016

Kostnader för inlästa läromedel och studiestöd på modersmål finansieras från och med 2018 av central förvaltning som har tecknat ett kommungemensamt avtal som uppgår till 5,6 mnkr. Detta innebär en minskad kostnad för skolorna.

Budget per verksamhetsområde 2018 samt jämförelse med 2016 och 2017

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2016	Justerad budget 2017*	Prognos oktober 2017	Budget 2018
Förskola	2 411,2	2 536,7	2 499,5	2 579,0
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	11 190,0	11 463,6	11 507,7	12 158,9
<i>varav Grundskola inklusive fritidshem</i>	10 912,3	11 083,6	11 118,1	11 752,7
<i>varav Grundsärskola</i>	277,7	380,0	389,6	406,2
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	2 791,8	2 875,5	2 870,6	2 997,5
<i>varav Gymnasieskola</i>	2 594,5	2 694,6	2 654,3	2 811,3
<i>varav Gymnasiesärskola</i>	197,3	180,9	216,3	186,2
Nämnd och övergripande administration	277,3	359,3	309,2	368,3
Summa drift netto	16 670,3	17 235,1	17 187,0	18 103,7
Investeringar	127,4	110,0	110,0	135,0

*Prestationsförändringar för 2017 som i prognos oktober 2017 uppgår till 490 mnkr, ingår inte i justerad budget för 2017.

I de kommande avsnitten beskrivs ekonomiska förutsättningar för respektive verksamhetsområde.

Förskola

Mnkr	Egen regi	Fristående	Annan kommun	Övrigt	Summa budget 2018	Justerad budget 2017	Ökning/ minskning
Peng och anslag		2 889,2			2 889,2	2 792,8	96,4
Lokaler							
Övrig verksamhet				-310,2	-310,2	-256,1	-54,1
Summa budget		2 889,2		-310,2	2 579,0	2 536,7	42,3
<i>Andel i procent</i>		<i>112,0%</i>		<i>-12,0%</i>	<i>100,0%</i>		

Utbildningsnämnden ansvarar för finansiering av fristående förskoleverksamhet och omsorg på obekvämt arbetstid för kommunal och fristående verksamhet. Kommunfullmäktige beslutar årligen om belopp för peng till fristående förskola. Schablonen är till 2018 höjd med 3,0 procent. Budgeten för förskola baseras huvudsakligen på schabloner per inskrivet barn. Tilldelningen av schabloner till fristående förskola baseras på månadsvisa avläsningar.

Under mål 3.4 beskriver förvaltningen att utbetalningar till fristående utförare av förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem bör ske månadsvis för att ersättningen i så hög utsträckning som möjligt ska spegla faktiskt barnantal och hanteras på samma sätt inom samtliga verksamhetsområden oavsett regiform. Förvaltningen kommer därför att föreslå utbildningsnämnden att besluta om reviderade riktlinjer under 2018, som innebär månadsvisa utbetalningar.

Utöver schablonerna får nämnden ett socioekonomiskt anslag och anslag för myndighetsutövning samt anslag för barnomsorg på obekvämt arbetstid. Den socioekonomiska tilldelningen per barn genereras utifrån strukturen på stadsdelen där verksamheten är belägen utifrån kriterierna: inkomst, utbildningsnivå och utländsk bakgrund.

I budgeten ingår även medel för bland annat samordning av förskolefrågor, kompetensutveckling av barnskötare och förskollärare, språkstöd, inspektion och tillsyn samt e-tjänster. Nämnden har ett intäktskrav på 376,4 mnkr avseende statsbidrag för omsorg på obekvämt arbetstid, maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder.

Antalet stockholmsbarn i fristående förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och allmän förskola beräknas under år 2018 uppgå till ett årssnitt om 20 600 barn.

Ersättning till fristående förskolor framgår av bilaga 5.1. Ersättning för barnomsorg på obekvämt arbetstid framgår av bilaga 5.2.

Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola

Mnkr	Egen regi	Fristående	Annan kommun	Övrigt	Summa budget 2018	Justerad budget 2017	Ökning/ minskning
Peng och anslag	6 909,9	3 158,7	123,5	0,0	10 192,1	9 749,1	443,0
Lokaler	1 550,3	0,0	0,0	0,0	1 550,3	1 465,9	84,4
Övrig verksamhet	358,8	0,0	0,0	57,7	416,5	248,6	167,9
Summa budget	8 819,0	3 158,7	123,5	57,7	12 158,9	11 463,6	695,3
<i>Andel i procent</i>	72,5%	26,0%	1,0%	0,5%	100,0%		
varav Grundskola							
<i>Peng och anslag</i>	6 667,4	3 052,5	104,6		9 824,5	9 405,0	419,5
Lokaler	1 516,7				1 516,7	1 437,2	79,5
Övrig verksamhet	358,0			56,4	414,4	241,4	173,0
Totalt grundskola	8 542,1	3 052,5	104,6	56,4	11 755,6	11 083,6	672,0
<i>Andel i procent</i>	72,7%	26,0%	0,9%	0,5%	100,0%		
varav Grundsärskola							
<i>Peng och anslag</i>	242,5	106,2	18,9		367,6	344,1	23,5
Lokaler	33,6				33,6	28,7	4,9
Övrig verksamhet	0,8			1,3	2,1	7,2	-5,1
Totalt grundsärskola	276,9	106,2	18,9	1,3	403,3	380,0	23,3
<i>Andel i procent</i>	68,7%	26,3%	4,7%	0,3%	100,0%		

Generella ekonomiska förutsättningar för grundskola, grundsärskola och fritidshem Schablonerna från kommunfullmäktige har höjts med 2,5 procent för samtliga årskurser i grundskolan. Inom grundskolans grundschablon finns en satsning på lärarassistenter och studiepedagoger om 30 mnkr. Nämndens budget är beräknad på cirka 4 200 fler elever än kommunfullmäktiges budget, varav 3 100 i egen regi och 1 100 i annan regi och kommunala skolor i annan kommun.

Grundskolans lokalkostnader inklusive elkostnader utgör 19,1 procent av schablonbudgeten vilket är samma andel som 2017.

Schablonen från kommunfullmäktige för fritidshem har höjts med 2,5 procent för årskurs F-3 och 3 procent för årskurs 4-6.

Grundsärskolans schabloner från kommunfullmäktige avseende undervisning, skolskjuts och tillägg för särskoleelever i fritidshem har höjts med 2,5 procent. Grundsärskolan finansieras genom en grundschablon för elever i behovsgrupp 1. För elever i behovsgrupp 2 till 4 utgår grundschablon plus ett tillägg utifrån behovsgrupp. När det gäller elever i behovsgrupp 5 utgår ersättning för den totala kostnaden för eleven, det vill säga även för kostnader utöver vad som täcks inom grundschablon och tilläggsschablon för behovsgrupp 4. Dessutom finansieras skolskjutskostnader med en skolskjutsschablon som också är indelad i behovsgrupp 1 till 5.

Elevavläsningen avseende grundskola, förskoleklass, grundsärskola och fritidshem sker månadsvis, det gäller för samtliga huvudmän. Avläsningstillfällena infaller den 15:e varje månad med undantag för augusti, då avläsningen sker den 31 augusti och avser juli och augusti. Avläsningen den 15 november avser även december.

Strukturersättning

Strukturersättningen för grundskola uppgår till 1 955,5 mnkr och utgör totalt 19,7 procent av grundskolans grundersättning som består av schabloner och strukturersättning. Anslaget ska bland annat täcka kostnader för socioekonomisk ersättning, tilläggsbelopp/verksamhetsstöd för elever med behov av omfattande särskilt stöd, modersmålsersättning och tilläggsersättning för nyanlända elever. I grundskolans strukturtillägg ingår även en satsning på lönetillägg för lärare i grundskolor med högt socioekonomiskt index om 13 mnkr.

För modersmålsersättning avsätts 244 mnkr, vilket bygger på en ersättning om 9 800 kr/elev och år. Det är en höjning om 2,5 procent jämfört med föregående år. Ersättningen framgår av bilaga 5.18.

Strukturersättningen ska också finansiera ersättning för stockholmselever vid statliga specialskolor som Manillaskolan och Hällsboskolan, kommunövergripande verksamhet, elevförsäkringar och verksamhetsförlagd utbildning (VFU), vilket motsvarar en kostnad om sammanlagt 78,3 mnkr.

Inom ramen för respektive egen regi och fristående skolors socioekonomiska ersättning avsätts anslag för att finansiera merkostnader avseende skolskjuts för elever i CSI-grupper, RH-klasser och för fristående resursskolor.

Anslaget för tilläggsbelopp/verksamhetsstöd är höjt med 10 mnkr jämfört med föregående år och uppgår till 372 mnkr. I anslaget ingår 12 mnkr för tilläggsbelopp för stockholmselever i andra kommuner. Ersättningsnivåerna framgår av bilaga 5.7 och är höjda med 2,5 procent jämfört med föregående år.

Den nya tilläggsersättningen för nyanlända elever kommer delvis att finansieras inom ramen för strukturersättningen och för det avsätts cirka 100 mnkr.

Resterande 1 041,6 mnkr av strukturersättningen fördelas till skolor i egen regi och till fristående enligt den socioekonomiska modellen. Det innebär en minskning med cirka 85 mnkr jämfört med 2017. Men denna minskning beräknas bli kompenserad genom de nya statsbidragen för ökad jämlikhet och för ökad likvärdighet, som bland annat ska främja åtgärder för att öka behörigheten hos grundskoleelever till nationella program på gymnasiet. Statsbidragen söks av respektive huvudman. För Stockholms stads del beräknas statsbidragen uppgå till cirka 85 mnkr under 2018 och kommer att fördelas till grundskolor i egen regi utifrån den socioekonomiska modellen.

Socioekonomisk ersättning

Den socioekonomiska ersättningen fördelas utifrån antal inskrivna stockholms elever och viktas mot följande variabler: invandringsår, vårdnadshavares utbildningsbakgrund, om vårdnadshavaren uppbär ekonomiskt bistånd, familjesituation, skolmiljö samt boendemiljö. Indexet beräknas för samtliga skolor som har minst tio stockholms elever. För att inte variationerna för skolorna ska bli för kännbara mellan åren, används ett glidande medelvärde som bygger på de tre senaste årens index.

Skolor som öppnar under året och inte är med i underlaget för beräkningen av de olika variablerna, tilldelas en ersättning motsvarande genomsnittet per elev för respektive driftsform i det stadsdelsnämndsområde där skolan är belägen. Fristående skolor belägna utanför Stockholms stad tilldelas genomsnittsansättningen per elev för samtliga fristående skolor utanför Stockholm.

I samband med framtagandet av en ny resursfördelningsmodell för nyanlända elever har förvaltningen påbörjat en översyn av den socioekonomiska modellen. Till 2018 föreslås inte någon ändring av den socioekonomiska modellen vilket innebär att faktorn invandringsår kvarstår. Översynen kommer att fortsätta under 2018 och då särskilt med inriktning på faktorn invandringsårs betydelse i modellen.

Tilläggsersättning för nyanlända

Skolor som tar emot nyanlända elever som är bosatta i Stockholms stad ersätts med grundpeng och socioekonomisk ersättning på samma villkor som elever som inte är nyanlända. Därutöver ersätts tidigare modell för ersättning för nyanlända elever från 2018 av en ny resursfördelningsmodell som utbildningsnämnden har beslutat om. Den kommer att finansieras dels av strukturersättningen där cirka 100 mnkr avsätts och dels av asylbidraget från Migrationsverket. Den nya modellen ser ut enligt följande:

1. Modellen bygger på en indelning av de nyanlända eleverna i behovsgrupper utifrån en individuell bedömning.
2. Indelningen sker i sex behovsgrupper där kriterierna *skolbakgrund och ålder vid ankomst till Sverige* avgör vilken behovsgrupp eleven tillhör.
3. Tilläggsersättning för nyanlända utbetalas under 4 år och minskas årligen enligt en trappstegsmodell.
4. Modellen gäller elever från förskoleklass till och med årskurs 9 för elever i både fristående och kommunala skolor.

Avläsningen sker månadsvis vid samma tillfällen som övrig avläsning. Belopp för tilläggsersättning för nyanlända framgår av bilaga 5.6. Förvaltningen har under året förberett tillämpningen av modellen som kommer att träda i kraft från och med den 1 januari 2018. Tilläggsersättning för nyanlända utgår inte för elever från Norge och Danmark, elever med svenska som modersmål samt elever i internationella skolor.

Fritidsklubb

Kommunfullmäktiges schablon för fritidsklubbar har höjts från 6 900 kr/elev till 7 071 kr/elev 2018, en höjning med 2,5 procent. Samma belopp kommer att fördelas ut till skolorna.

Grundskola och fritidshem i egen regi

Kommunfullmäktige har höjt schablonerna till grundskoleverksamheten med 2,5 procent. Höjningen av elevpengen till egen regis grundskolor föreslås till 2,6 procent och pengarna uppgår då till 73,6 procent av schablonen. Anledningen till att elevpengen höjs mer än kommunfullmäktiges schablon är att 2017 års ersättning för satsning på skolledare nu ingår i elevpengen.

För fritidshem är höjningen av schablonerna 2,5 procent för årskurs F-6 och för årskurs 4-6 är höjningen 3 procent. Pengarna till fritidshem föreslås höjas lika mycket som kommunfullmäktiges höjning och utgör då 73 procent av schablonen. Elevpeng för grundskola, fritidshem med mera framgår i bilaga 5.3.

Centrala grupper med särskild inriktning, CSI-grupper, finansieras med skolpeng, socioekonomiskt tilläggsbelopp, verksamhetsstöd samt eventuell ersättning för modersmål. Dessutom avsätts medel inom ramen för egen regis socioekonomiska belopp för att finansiera merkostnader för skolskjuts. Antalet platser i stadens CSI-grupper uppgår till cirka 215 stycken fördelade på 12 grupper, jämfört med 210 respektive 13 grupper år 2017.

För den mobila naturskolan i söderort avsätts 1,5 mnkr.

I budget finns en satsning som innebär att lärare i grundskolor med högt socioekonomiskt index ska få ett lönetillägg. Satsningen ska genomföras som ett ettårigt pilotprojekt med lönetillägg för lärare på några grundskolor med högt socioekonomiskt index och låga kunskapsresultat. Budgetanslaget för detta uppgår till 13 mnkr.

Under 2018 ska ett pilotprojekt med att anställa lärarassistenter och studiepedagoger genomföras. För detta är 30 mnkr avsatt i kommunfullmäktiges budget inom ramen för grundskolans schablon som fördelas till respektive huvudman. För egen regis skolor ligger satsningen i elevpengen.

Liksom 2017 finns medel avsatta för samordning av arbetet med nyanlända elever. Utbyggnaden av mottagandeenheten Start Stockholm innebär att de kan ta emot samtliga nyanlända elever i Stockholm. Verksamheten kommer från och med 2018 även att innefatta nyanlända gymnasieelever. Budgeten för Start Stockholm utökas från 2018 med 4,2 mnkr och uppgår till 19,5 mnkr.

Höstterminen 2018 startar två nya skolor; Ekens skola årskurs 7-9 i Hammarby sjöstad och Adolfsbergsskolan i Mariehäll som tar in förskoleklasser första året. För detta är medel avsatta för två nya rektorer.

Utmaningar 2018

Liksom 2017 beräknas skolskjutskostnaderna bli fortsatt höga jämfört med tidigare år. Det nya avtalet som gäller från och med mars 2018 beräknas dock ge något lägre kostnader än det nu gällande avtalet. För egen regi CSI-grupper och de fristående resursskolorna finansieras kostnaden inom ramen för strukturersättningen. Detta gäller även för fristående grundskolors kostnad som överstiger schablonerna, medan grundskolor i egen regi beräknas klara kostnaden inom ramen för skolskjutsschablonen.

Fördelning av profilbidrag

Skolor som av utbildningsnämnden fått uppdrag utöver den ordinarie skolverksamheten, kan erhålla ett extra bidrag, ett så kallat profilbidrag för kommunövergripande verksamhet. Bidraget fastställs årligen i nämndens verksamhetsplan.

Bidrag per skola (i mnkr)	2018
Vasa Reals skola	1,0
Hillelskolan	1,6
Nordiska skolspelen	0,3
Kungliga Svenska Balettskolan	7,5
Adolf Fredriks musikklasser	0,2
Adolf Fredriks musikklasser Farsta	0,1

Fristående grundskola och grundskola i annan kommun

Kommunfullmäktige beslutar årligen om peng till fristående grundskola, fristående fritidshem och internationella skolor. Belopp framgår av bilaga 5.5. Interkommunal ersättning framgår av bilaga 5.4.

Grundskola i egen regi

Schablonerna från kommunfullmäktige för grundskola, skolskjuts och tillägg för fritidshem är höjda med 2,5 procent. Mellan 88 och 96 procent av schablonen, beroende på årskurs och behovsgrupp, betalas ut som peng till egen regi. Det motsvarar en höjning på 2,5 procent motsvarande kommunfullmäktiges höjning. Skolskjutstillägget utgår i sin helhet som peng till skolorna. Elevpeng för grundskola och skolskjuts framgår av bilaga 5.8.

Tillägget för fritidshem motsvarar 95 procent av kommunfullmäktiges schablon.

Fristående grundskola och grundskola i annan kommun

Till fristående grundskolor utgörs peng av schablonen och ett tillägg på 6 procent för momskompensation. Ersättningen till fristående grundskolor framgår av bilaga 5.10. För stockholmselever i andra kommuners grundskola betalar nämnden den faktiska kostnaden. Interkommunal ersättning framgår av bilaga 5.9.

Skolskjuts

Skolskjutstillägget utgår i sin helhet som peng till skolorna i egen regi. Den faktiska kostnaden för skolskjuts till fristående grundskolor och till andra kommuners grundskolor betalas av utbildningsförvaltningen centralt.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Mnkr	Egen regi	Fristående	Annan kommun	Övrigt	Summa budget 2018	Justerad budget 2017	Ökning/ minskning
Peng och anslag	804,0	1 315,8	376,6	0,0	2 496,4	2 440,6	55,8
Lokaler	407,4	0,0	0,0	0,0	407,4	351,3	56,1
Övrig verksamhet	53,6	0,0	0,0	40,1	93,7	83,7	10,0
Summa budget	1 265,0	1 315,8	376,6	40,1	2 997,5	2 875,6	121,9
Andel i procent	42,2%	43,9%	12,6%	1,3%	100,0%		
varav Gymnasieskola							
<i>Peng och anslag</i>	742,8	1 235,3	350,3		2 328,4	2 278,5	49,9
<i>Lokaler</i>	390,9				390,9	334,3	56,6
<i>Övrig verksamhet</i>	52,9			39,1	92,0	81,9	10,1
Totalt gymnasieskola	1 186,6	1 235,3	350,3	39,1	2 811,3	2 694,7	116,6
Andel i procent	42,2%	43,9%	12,5%	1,4%	100,0%		
varav Gymnasiesärskola							
<i>Peng och anslag</i>	61,2	80,5	26,3		168,0	162,1	5,9
<i>Lokaler</i>	16,5				16,5	17,0	-0,5
<i>Övrig verksamhet</i>	0,7			1,0	1,7	1,8	-0,1
Totalt gymnasiesärskola	78,4	80,5	26,3	1,0	186,2	180,9	5,3
Andel i procent	42,1%	43,2%	14,1%	0,5%	100,0%		

Generella ekonomiska förutsättningar för gymnasieskola

Kommunfullmäktige har höjt schablonen till gymnasieskolan med 2,5 procent.

Gymnasieskolans lokalkostnader inklusive elkostnader utgör 23,2 procent av schablonbudgeten och interkommunal ersättning, jämfört med 19,0 procent år 2017. Ökningen av lokalkostnader beror på att Anna Whitlocks gymnasium startar höstterminen 2018 samt genomförda ombyggnationer/anpassningar av gymnasielokaler. I takt med att elevantalet ökar på Anna Whitlocks gymnasium kommer lokalkostnadernas andel av schablonbudgeten att minska något. Skolan bedöms vara fullt utbyggd om ungefär fyra år.

Nämndens budget är beräknad på 516 fler elever än kommunfullmäktiges budget, vilket motsvarar cirka 52 mnkr.

Schablonen för gymnasiesärskola samt skolskjutsschablon för gymnasiesärskola har höjts av kommunfullmäktige med 2,5 procent. Gymnasiesärskola finansieras genom en grundschablon för elever i behovsgrupp 1. För elever i behovsgrupp 2 till 4 utgår grundschablon plus ett tillägg utifrån behovsgrupp. När det gäller elever i behovsgrupp 5 utgår ersättning för den totala kostnaden för eleven, det vill säga även för kostnader utöver vad som täcks inom grundschablon och tilläggschablon för behovsgrupp 4. Dessutom finansieras skolskjutskostnader med en skolskjutsschablon som också är indelad i behovsgrupp 1 till 5.

Kommunfullmäktige har beslutat att elevavläsning för gymnasieskolan ska ske månadsvis från och med 2018 för samtliga huvudmän. Avläsningstillfällena infaller den 10:e varje månad. Undantag är juni då avläsning sker den 1 juni samt för augusti då avläsningen sker den 31 augusti och avser juli och augusti. För september är avläsningen den 15 september. Avläsningen den 10 november avser även december.

Prislista för gymnasieutbildning i Stockholms län

Stockholms stad tillämpar Storsthlm's (före detta KSL) gemensamma prislistor för nationella gymnasieprogram i Stockholms län samt Håbo kommun, programinriktat individuellt val samt interkommunal ersättning/tilläggsbelopp för modersmålsundervisning. Priserna redovisas i bilaga 5.13 för fristående gymnasieskola, respektive 5.12 a och b mellan kommuner samt bilaga 5.18 för modersmålsundervisning. Priserna har höjts med 1,8 procent jämfört med 2017.

Storsthlm's rekommendation tillämpas avseende interkommunal ersättning för elever som går i klass med hörselanpassning.

Den gemensamma prislistan omfattar inte introduktionsprogrammen (med undantag för programinriktat individuellt val), International Baccalaureate, utbildning för yrkesdansare samt reseersättning. Ersättningsbelopp beräknas på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor med motsvarande inriktning.

Skolverket godkänner och prissätter särskilda varianter på vissa nationella program.

Strukturersättning

Nämnden tilldelas en strukturersättning som innefattar socioekonomiskt tilläggsanslag, verksamhetsstöd, ersättning för modersmål, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt elevförsäkringar med mera. Strukturersättningen uppgår till 147,7 mnkr.

Det socioekonomiska anslaget beräknas efter ett antal elevrelaterade bakgrundsvariabler där elevens meritpoäng väger tyngst. Syftet med anslaget är att ge alla elever samma möjligheter att uppnå gymnasieskolans mål. Socioekonomiskt tilläggsbelopp fördelas enligt samma principer till skolor i egen regi och fristående skolor på program som inte omfattas av den gemensamma prislistan. Beloppet för socioekonomiskt anslag uppgår till totalt 74,8 mnkr.

För skolor som omfattas av Storsthlm's gemensamma prislista utbetalas ett socioekonomiskt anslag, som benämns strukturtillägg, baserat på meritvärdet i årskurs 9. För detta ändamål har 17,1 mnkr avsatts. Sammanlagt uppgår den totala budgeten för socioekonomiskt fördelat anslag till 91,9 mnkr, en minskning med 0,4 mnkr jämfört med 2017.

För verksamhetsstöd/tilläggsbelopp till Stockholms gymnasieelever avsätts 44,1 mnkr, en ökning med 6,1 mnkr jämfört med 2017.

För elever som läser modersmål utgår ett tilläggsbelopp om 4 920 kr för gymnasieskolor i egen regi, se bilaga 5.18. För elever i fristående skolor och skolor inom det länsgemensamma samarbetet gäller Storsthlm's rekommendation om tilläggsbelopp om 8 472 kr. Den totala kostnaden för modersmålsersättning beräknas bli 11,5 mnkr.

Gymnasieskolor i egen regi

Programpengen till gymnasieskolor i egen regi ökar med 2,5 procent och framgår av bilaga 5.11. Snittpengen för gymnasieskola i egen regi utgör 73,6 procent av schablonen.

För sommarskola som bedrivs vid Blackebergs gymnasium och Thorildsplans gymnasium avsätts 9,3 mnkr.

Kungsholmens västra gymnasium och Thorildsplans gymnasium erbjuder gymnasial utbildning för elever med hörselnedsättning och för dessa klasser får skolorna ett fast anslag, utöver programpeng. För interkommunala elever utgår ett tilläggsbelopp utöver det nationella programpriset, vilket framgår av bilaga 5.12 a och 5.12 b.

Bromma gymnasium, RgRh-gymnasiet och Midsommarkransens gymnasium har erhållit godkännande av Skolverket för att bedriva nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU). Elever antagna till NIU är berättigade till de särskilda tilläggsanslagen för lagidrott alternativt individuell idrott.

Språkintröduktion

För nyanlända elever erbjuder gymnasieskolan språkintröduktionsklasser med särskild programpeng, se bilagorna 5.11-5.13. Liljeholmens gymnasium är en skolenhet med specifikt uppdrag att erbjuda nyanlända att påbörja sina studier inom språkintröduktion. Från och med 2018 kommer mottagningsenheten Start Stockholm att utöka sitt uppdrag till att förutom grundskoleelever även innefatta gymnasieelever.

Utmaningar 2018

Flera gymnasieskolor i egen regi redovisar underskott under 2017. Gymnasieskolornas stora utmaning 2018 är att fortsätta hantera konsekvenserna av elevminskningarna under tidigare år och samtidigt tillgodose elevernas programönskemål med bibehållen kvalitet. Skolorna måste fortsätta att aktivt anpassa sina organisationer och arbetsätt till förändrat elevunderlag. Förvaltningen arbetar med att vidta åtgärder på de gymnasieskolor som har eller prognostiserar underskott.

Som beslutats i kommunfullmäktiges budget 2018 kommer slutlig justering av budget att göras utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december, vilket är en förändring jämfört med 2017 då avläsningarna skett terminsvis. Månadsvisa avläsningar kommer därmed från och med år 2018 att bli grunden för utbetalningarna även för de kommunala gymnasieskolorna. Detta innebär ökade incitament för att bevaka och arbeta för att minska avhoppet från gymnasieskolan och öka antalet elever som genomför gymnasieutbildning på högst fyra år.

Fristående gymnasieskola och gymnasieskola i annan kommun

För program som omfattas av den läns gemensamma prislistan kommer denna att tillämpas. För övriga program beräknas bidrag på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor, se bilaga 5.13.

Inom Stockholms län samt Håbo kommun kommer den läns gemensamma prislistan att tillämpas mellan kommunerna. Belopp för interkommunal ersättning till gymnasieskola utanför Stockholms län samt för elever från andra kommuner utanför Stockholms län i Stockholms skolor i egen regi, se bilaga 5.12 b.

Gymnasiesärskola generella förutsättningar

Kommunfullmäktige har höjt schablonen till gymnasiesärskolan med 2,5 procent. Gymnasiesärskola finansieras genom en grundschablon för behovsgrupp 1, för behovsgrupp 2 till 5 utgår grundschablon plus ett tillägg utifrån behovsgrupp. Dessutom utgår en schablon för skolskjuts.

Gymnasiesärskola i egen regi

För egen regi är den genomsnittliga ökningen av peng 2,5 procent inklusive skolskjutspeng, se bilaga 5.15. Det innebär en höjning med samma nivå som schablonen från kommunfullmäktige. Antalet elever i egen regi beräknas öka med ett tiotal elever jämfört med 2017. För alla gymnasiesärskoleelever som läser modersmål utgår ett tilläggsbelopp om 4 920 kr, se bilaga 5.18.

Fristående gymnasiesärskolor och interkommunala elever

Minskade lokalkostnader, ökat elevantal, samt att andelen elever i de högre behovsgrupperna 4 och 5 ökar innebär lägre centrala kostnader per elev i respektive program/behovsgrupp. Den förändringen resulterar i att elevpengen (grund- och tilläggsbelopp) till fristående gymnasiesärskolor ökar med i snitt 1,8 procent, se bilaga 5.17. För alla elever som läser modersmål utgår ett tilläggsbelopp om 4 920 kr, se bilaga 5.18. i bilaga 5.16 framgår belopp för interkommunal ersättning för gymnasiesärskola.

Kostnaden för skolskjuts avseende fristående gymnasiesärskoleelever samt stockholmselever i gymnasiesärskola i annan kommun beräknas som 2017 bli fortsatt höga jämfört med tidigare år. Det nya avtalet som gäller från och med mars 2018 beräknas dock ge något lägre kostnader än det nu gällande avtalet.

Nämnd och övergripande administration

Mnkr	Egen regi	Fristående	Annan kommun	Övrigt	Summa budget 2018	Justerad budget 2017	Ökning/minskning
Peng och anslag					0,0		0,0
Lokaler				21,8	21,8	21,8	0,0
Övrig verksamhet				346,5	346,5	337,5	9,0
Summa budget	0,0	0,0	0,0	368,3	368,3	359,3	9,0
<i>Andel i procent</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>		

Budgeten omfattar nämndverksamhet, ledning, information, ekonomi- och personaladministrativt stöd, utvecklingsinsatser, strategiska it-frågor och andra förvaltningsgemensamma kostnader som inte enkelt kan hänföras till någon verksamhet. Utbildningsnämnden har fortsatt ansvar för elevförsäkringar och kopieringskostnader för stadens samtliga utbildningsformer.

Investeringar

Nämndens investeringsram för 2018 uppgår till 135,0 mnkr, vilket är en ökning med 25,0 mnkr från 2017.

Fördelningen av investeringsmedlen utgår från parametrarna antal elever på skolorna, behovet av nyetableringsstöd samt eventuellt behov av centrala investeringar. En del av det elevrelaterade investeringsutrymmet fördelas direkt till skolorna i budgeten, medan resten fördelas till central förvaltning, som under året beslutar om fördelningen utifrån inkomna ansökningar och aktuella riktlinjer. Kort- och långsiktiga drift- och underhållskonsekvenser av investeringarna beaktas vid besluten. Alla investeringar bedöms utifrån kriterierna en likvärdig skola, elevernas lärande, ökad konkurrenskraft och ökad kostnadseffektivitet. Se bilaga 8 a och 8 b.

Under 2018 kommer gymnasieskolan fortsatt att byggas ut, bland annat med nya P A Fogelströms och Anna Whitlocks gymnasium. Från och med 2018 har både grund- och gymnasieverksamheten avsatta medel för nyetableringsstöd.

Kapitalkostnaderna beräknas uppgå till 96 mnkr. Kapitalkostnader som härrör från investeringar kopplade till beslut av central förvaltning finansieras med centrala medel, övriga kapitalkostnader bär enheterna själva.

Resultatenheter och anslagsenheter

Utbildningsförvaltningen föreslår att nämnden beslutar om resultatenheter i enlighet med bilaga 2. Inrättandet av nya resultatenheter sker under förutsättning av att de i bokslutet inte redovisar ett underskott. Regler avseende resultatenheter finns i bilaga 6. Anslagsenheter ska ha en åtgärdsplan där det framgår hur enheterna åter ska få en ekonomi i balans och nå resultatenhetsstatus på nytt. Anslagsenheterna framgår av bilaga 3.

Antalet resultatenheter i grundskoleverksamheten beräknas till 114 stycken 2018. Inga nya resultatenheter kommer att inrättas men tre stycken föreslås bli delade i vardera två resultatenheter. Dessa är Sköndalsskolan/Sandåkraskolan, Gröndalsskolan/Årstadalsskolan och Hägerstenshamnen/Hägerstensåsen. Skönstaholmsskolan kommer även att bestå av Kvickentorpsskolan och är en resultatenhet.

Hammarbyskolan norra och Hammarbyskolan södra föreslås utgöra två separata anslagsenheter, från och med den 1 januari 2018. Två nya skolor kommer att starta höstterminen 2018, Ekens skola i Hammarby sjöstad och Adolfsbergsskolan i Mariehäll. De blir anslagsenheter under de två första åren. Dessutom beräknas två resultatenheter övergå till att bli anslagsenheter. Det är Askebyskolan och Matteusskolan. Antalet anslagsenheter beräknas då uppgå till tolv enheter.

Gymnasieverksamheten beräknas att ha sammanlagt 18 resultatenheter 2018 och 15 anslagsenheter. Liljeholmens gymnasium föreslås bli inrättad som resultatenhet 2018 och S:t Eriks gymnasium övergår till anslagsenhet 2018.

Anna Whitlocks gymnasium beräknas starta sin gymnasieverksamhet hösten 2018.

Avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa omorganiseras och Språkcentrum samt Skolhälsan inrättas som resultatenheter från och med 2018 medan resten av avdelningen blir anslagsfinansierad.

Omslutningsförändringar

För att ge en korrekt bild av faktisk bruttoomslutning ska nämnden redovisa förändrad omslutning till följd av ökade externa intäkter för bland annat försäljning av verksamhet, huvudsakligen intäkter och kostnader för elever från andra kommuner. I beloppet ingår också statsbidrag med mera. Omslutningsförändringarna i nämndens verksamhetsplan uppgår till totalt 1 552,3 mnkr.

Intern kontroll

Styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi ska göras systematiskt och tydligt samt hänga ihop. Stadens integrerade lednings- och styrningssystem ILS genomsyrar arbetet. En god internkontroll är ett viktigt instrument för att kvalitetssäkra styrningen och uppföljningen.

I bilaga 12 finns system för internkontroll med internkontrollplan samt väsentlighets- och riskanalys för väsentliga processer.

Synpunkter och klagomål

Ett nytt system för hantering av synpunkter och klagomål införs från och med årsskiftet. Systemet bygger på kommunfullmäktiges program för kvalitetsutveckling, skollagen och Skolverkets allmänna råd. Samtliga enheter och avdelningar ska rapportera inkomna synpunkter och klagomål i ILS-webben. Rapporteringen kommer att ske till utbildningsnämnden två gånger om året.

Övrigt

Införandeprojekt eDok

Ärendehanteringssystemet eDok kommer att införas i utbildningsförvaltningen 2019 och under andra halvåret 2018 kommer förberedelsearbetet inför eDok att intensifieras genom att ett införandeprojekt startas.

Ett digitalt mellanarkiv

En förstudie av ett digitalt mellanarkiv hos utbildningsförvaltningen har påbörjats 2017 och kommer att avslutas 2018. Därefter inrättas ett digitalt mellanarkiv för att kunna tillgodose behovet av arkivering av digital information innan slutarkivering kan ske i stadsarkivets e-arkiv.

Införandet av ny dataskyddsförordning

Under 2018 införs en ny dataskyddsförordning, GDPR, och utbildningsnämnden kommer därför att under inledningen av året se över nuvarande hantering av personuppgifter och vidta förberedelser utifrån detta.

Om samverkan med mera enligt direktiv i kommunfullmäktiges budget

I avsnittet *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser i kommunfullmäktiges budget* för 2018 beskrivs fullmäktiges gemensamma direktiv till nämnder och bolagsstyrelser. Direktiven rör prioriterade områden där det finns ett särskilt behov av utvecklade processer. Nämnden ska i verksamhetsplanen redogöra arbetet med de direktiv som rör samverkan med andra nämnder och bolag. Samarbeten med mera anges i bilaga 18 och återfinns mer utvecklade under olika rubriker i verksamhetsplanen.
